

El Consell de Guerra per l'atracament de Terrassa

Josep Saleta Pla i Jesús Pascual Aguirre són condemnats a mort

Constitució del Consell

Poc després de dos quarts de dotze es constituí l'altre nit a l'Escola Industrial de Terrassa, el Consell de Guerra, en judici sumaríssim, instruit pel comandant d'infanteria don Francesc Pérez Garbí, jutge de causes d'aquesta Capitania general, contra els processats amb motiu de l'assalt i robatori a la Caixa d'Estalvis d'aquella ciutat i la mort del sots-tenent don Joan Castellà Espanyó.

Hi havia una gornació immensa esperant el començament del consell. El tribunal quedà constituït en la següent forma. President, tinent coronel en cap de la zona de Terrassa, don Joan Díaz Sevas; vocals: els capitans don Lluís Casas, don Llement Larama, don Joan Rovareda, don Vicens Ballester i don Francesc González; vocal ponent, don Ignasi Grases; vocals suplents, els capitans don Rafael Robert i don Josep Fernández Urdie.

Actuava com a fiscal el tinent auditor d'aquesta Fiscalia militar, don Josep Maria Segner i Sanjaurena, que amb tot caràcter havia intervingut en la instrucció de les diligències sumarials.

Com a defensor dels processats va exercir don Joan de la Vega Martínez.

L'acusació pesava, principalment, sobre Josep Saleta Pla (a) «El Nano», de 23 anys, metallúrgic, domiciliat a Barcelona, carrer de les Carretes, 27, tercer, segona; Joaquim de Marco Martínez, de 27 anys, natural de Santander, tramviari, habitant al carrer de les Cortes, 518, tercer, primera; i Jesús Pascual Aguirre, de 23 anys, natural de Vitòria, sense domicili.

Aquests tres subjectes foren reconeguts per testimonis presencials com autors del fet.

Fins ara els detinguts són 22, alguns dels quals es creu que seran posats en llibertat, per no resultar cap càrrec contra d'ells.

Al matí es reuniren els individus que componen el Consell. En aquesta reunió acordaren separar dels altres processats els tres reconeguts, que restaren a la caserna de la guàrdia civil, i als altres a la presó.

Els tres processats, el quedar sols, impressionaren notablement, i dos d'ells es posaren a plorar.

Comença l'acte

A les 11:32 entrà el Consell a la sala, ocupant els seus llocs. Inmediatament es passà llista de tots els processats i prengueren seient, no mancant-n'hi cap.

Es treuen les mànilles als processats els quals prenen seient a les banquetes. Josep Saleta (a) «Nano», i Joaquim Marco Martínez vesteixen modestament. En canvi, Josep Pascual vesteix elegantment. La seva presència causa gran sensació en l'auditori. Un cop asseguts, el president dona compte que es reuneix el Consell de guerra en judici contra els tres processats per assalt a la Caixa d'Estalvis.

Donada la veu d'audiència pública, la sala s'omple de gom a gom, essent impotent la guàrdia civil per a impedir que el públic assalti el local, esdevenint alguns aldarulls. Al carrer resten més de 2.000 persones.

La prova documental

El jutge senyor Pérez llegeix l'apuntament, en el qual dona compte de les diligències, de les quals re-

sulten gravíssims càrrecs contra els processats, a tenor del ban darrerament dictat pel capità general.

Llegeix les declaracions de Talló, funcionari de la Caixa, el qual diu que l'obligaren a aixecar les mans i obrir la caixa, dient-li que no li passaria res si no cridava.

Joan Martí dona detalls de dos dels processats.

Soledat Casassús diu que va presenciar el fet, donant les senyes dels lladres, reconeixen-los en la presó.

Oleguer Oyoma diu que va reconèixer el processat Marco com un dels que dispararen a la porta de la Caixa.

En roda de presos, Jeroni Casanovas reconegué també a Joaquim de Marco.

Josep Goma assenyala a Joaquim de Marco com un dels autors. Els mateixos testimonis van compareixer novament, i tornaren a reconèixer al Marco.

Després els mateixos reconegueren també a Pascual Aguirre i Josep Saleta Pla.

Elvira Martí declara que Marco va arribar el 19 a Terrassa, dormint a casa de la testimoni, i sortí a les nou del seu domicili, fou detingut i alliberat i detingut novament.

Els processats, durant la lectura de l'apuntament es mostren tranquils, mirant el públic, amb cert desvergonyiment.

Altres testimonis declaren, acusant terminantment els del banquet.

El processat Marco declara que quan fou detingut li digueren que ho era per sospitar-se que era un dels autors de l'atracament de la Caixa.

Va dir que s'estatja a un bar del carrer de Pi i Margall, i al dia següent, quan tornava a Barcelona, fou detingut a l'estació.

Vingué a Terrassa per a saludar els amos del bar, per ésser coneguts.

Va dir que entrà en la Companyia de Tramvies per recomanació del tinent coronel Espino, i que prestava servei de tarda.

Josep Pascual diu que fou expulsat de França per sindicalista. Que fou detingut pels del Sometent, que es va perdre a la carretera de Sabadell i aleshores fou detingut. Afegí que va sortir de Barcelona el dia 9 al matí, que vingué a cercar feina, i com que va veure poc moviment a Terrassa, es dirigí a Sabadell. Afegí que, malgrat portar 3 pessetes, a Barcelona no tenia domicili, i que alguna vegada dormia a la plaça de Catalunya.

Josep Saleta diu que fou detingut en el moment de saltar una paret. Sortí a les cinc del matí de Barcelona, a peu, en busca de feina, per fer cinc setmanes que no treballava.

Diu que el Sindicat Unió Fabril de Barcelona li passava 50 pessetes, i que darrerament les hi retiraren.

Afegí que no coneix cap dels processats.

Es dona compte de l'acta de judici sumaríssim, llegint-se les declaracions dels oficials de la guàrdia civil. Tots declaren que contribuïren a la detenció dels autors. Allí acudí el director de la Caixa, reconeixent en principi el Saleta. Es féu la prova de fer-lo parlar amb un mocador a la boca, trobant-se-li un mocador a la butxaca amb els extrems amb senyals d'haver estat lligats.

Jeroni Prat diu que entrà a la Caixa i veié quatre individus amb mocadors a la cara i avisà el senyor Castellà.

Es llegiren els antecedents dels

processats, existents a la Jefatura i que ja són coneguts.

En el registre fet a la casa del Saleta, es trobà un carnet del Sindicat Unió, amb nom suposat. La germana del processat digué que el Saleta feia un mes que sortí de casa, sense saber-ne res més.

Es llegeix el ban regulant l'estat de guerra.

Després de llegida l'ampliació, el processat Marco es ratifica en la primera declaració.

Les conclusions de l'auditor són de culpabilitat, mostrant-se d'acord amb l'autoritat judicial.

La lectura de l'apuntament va durar una hora.

Parlen els processats

El fiscal pregunta a Marco com se diu, contestant aquest.

Preguntat si ha de fer alguna rectificació, contesta que no.

A altres preguntes del fiscal incorre en contradiccions.

El vocal assessor fa algunes preguntes al processat, fent-li explicar la seva qualitat de funcionari de Tramvies. Negà tota participació en els fets que se li imputen.

El Saleta, a preguntes del fiscal, diu que sortí de Barcelona en direcció a Manresa, a peu.

Explica la seva actuació en el S. U. de Sant Andreu. Diu que fou encarregat de cotitzar perquè ningú ho feia, i un cop arribat l'assumpte de laotització, deixà de cobrar el sou que li donaven.

Pascual Aguirre es ratifica en la seva declaració. Diu que es ajustador mecànic i que fou expulsat de França.

Explica que l'expulsió fou deguda a professar idees sindicalistes.

Va anar a Terrassa en tramvia, i allí es decidí tornar a Sabadell per la carretera, però fou detingut en direcció a Martorell.

L'assessor l'interroga, donant el processat compte de les cases on va treballar.

La prova testifical

D'un a un són cridats els diferents testimonis que tenien fetes declaracions, presentant-se el primer Joan Martí Pallan. Es ratifica en les declaracions que tenia fetes, i diu que reconeix a Jesús Pascual, com un dels atacadors, al qual veié disparar, reconeixent, demés, les ganes que portava.

En preguntar-se-li si n'estava ben segur, respongué: «M'hi jugo la vida».

Aquesta tremenda acusació dita en veu alta, i sembla amb ple convenciment, aclapara un bon xic al processat, qui a partir d'aquell moment sembla quedar abatut.

Soledat Casasayas, nena d'uns 15 anys, es ratifica en les declaracions fetes el dia abans i torna a reconèixer a Joaquim de Marco, com un dels atacadors que disparava. Una altra nena, aquesta menor de 14 anys, nomenada Mercè Ayona, companya de la primera, diu en català i baix baixet que tot just se sent, que és veritat tot el que va dir ahir i que es recorda que havia vist a Joaquim de Marco com «tirava tirs».

Compareix a continuació Nicolau Facó, dependent de la Caixa d'Estalvis. Li llegeixen la declaració que féu el dia anterior, i diu que s'hi ratifica; reconeix a Josep Saleta com un dels atacadors que penetraren a l'edifici, obligant-lo a ensenyar-los la caixa de cabals, i reconeix al moca-

dor amb què es tapava la cara el Josep Saleta, mocador que es trobà en una de les butxaques del vestit que portava aquest processat.

A continuació són cridats a declarar els metges forenses En Josep Cadafalch i En Lluís Cistare, els quals, a preguntes del fiscal, diuen haver reconegut el cadàver del senyor Castellà, ferit estant d'esquena a l'agressor o agressors. Diuen haver-li apreciat quines ferides mortals de necessitat. A preguntes del fiscal, declaren que l'infortunat senyor Castellà deuria viure, després de ferit, tan sols uns cinc minuts.

Es cridat també a declarar Oleguer Ayona, pare d'una de les noies que han declarat abans. Repeteix la narració que dels fets li feu la seva filla, que narració coincideix amb les declaracions fetes per ella.

Jeroni Casanovas, dependent del difunt Castellà, declara que en el processat Marco reconeix un dels atacadors, únicament per l'estatura i per l'espatlla, puix no li fou possible veure'l d'altra manera que d'esquena. Declara amb decisió i valentia. A Josep Cardas, que declara a continuació, quasi no se sent el que diu. Com si digués que reconeixia a Joaquim de Marco com un dels qui disparava.

Jeroni Prat refereix com va veure entrar els pistolers a la Caixa d'Estalvis, com va avisar al senyor Castellà, i com va telefonar a Casa la Ciutat i a la caserna de la Guàrdia civil. Com a detall interessant, diu que va observar que els pistolers eren tots de baixa estatura.

Declara també Miquel Cuní, ratificant-se en les declaracions fetes i no aportant cap nou detall.

Com a darrers testimonis, compareixen Miquel Collado i Teresa Martí, marit i muller, propietaris de la taverna on sembla que passà la nit Joaquim de Marco. Són aquests dos testimonis els únics que són en desacord d'aquest processat, i si bé contesten bon xic d'acord, sembla endevenir-se'ls alguns dubtes, calent demés en algunes contradiccions. Són també els únics als quals s'ha exigít jurament.

Se suspèn la vista perquè el fiscal pugui ordenar les seves notes i prepari l'informe.

L'informe del Fiscal

Represa la vista, el senyor president concedeix la paraula al fiscal el qual comença el seu informe.

Diu que per ésser la primera vegada que actua en un Consell sumaríssim com aquest, es compendrà que es trobi en un estat d'ànim un xic especial, sobretot tenint en compte les circumstàncies que concorren en el cas present. Amb tot — continua dient el Fiscal — crec que no ens trobem pas davant cap cas especial, per qual motiu la tasca fiscalitzadora es presenta clara i difana.

Abans de passar endavant sigui'm permès exposar el convenciment que tinc que fets com els que avui anem a jutjar no es pot permetre que es repetixin.

He de confessar que resto admirat i satisfet de la prova de civisme que ha donat Terrassa. Jo, des dels primers moments que en començament de la missió que se m'havia encomanat vaig ésser en aquesta ciutat, vaig poder-me donar perfecte compte que així per totes les autoritats, com per les forces de la guàrdia civil, sometents i ciutadans tots,

existia aquella assistència ciutadana que tant ha mancat, per dissort, aquests darrers temps. I davant aquesta assistència ciutadana que es manifestava en tot i a tot arreu, vaig sentir-me animat, i encoratjat per a començar i prosseguir la meua tasca.

Tethia, però, que aquella seguretat absoluta i aquella valentia quasi inusitada amb que declaraven els testimonis que tanta llum venien a portar al sumari, tenia repetitxo, que s'alterés en el moment suprem que es reuniria aquest Consell que ha de jutjar i jutjarà els processats Josep Saleta, Joaquim de Marco Martínez, i Jesús Pascual Aguirre.

Tenia, no que resultessin infructuosos els treballs de la guàrdia civil, sometent i demés forces, sinó que tenia el fet terrible que havem pogut presenciar en judicis d'altres causes; és, que els testimonis es convertissin d'acusadors a defensors. Sortosament per a la causa de la Justícia ja veiem que no ha estat pas així, i hauré pogut constatar vosaltres mateixos aquella seguretat i valentia de què us parlava.

Essent així, no es estrany que la tasca del Fiscal sigui ben definida i limitada, circumscribint-se a la classificació dels fets i a demanar la pena corresponent.

Examina els fets amb tots els detalls que s'han aportat, afegint-hi totes les consideracions i deduccions que cal treure'n. Cita diferents articles dels preceptes que es contenen en el Codi de Justícia Militar, fent observar que no ve a jutjar atenent-se a l'actual situació que travessa Espanya, sinó atenent-se estrictament al Codi penal comú, de 1870 i al C. de J. M. de 1890.

Examina les circumstàncies que particularment concorren en cada processat, examinant-los després en el seu aspecte general, qualificant el fet de «robo como resultado del qual resulta homicidio con la agravante de ataque en cuadrilla y a mano armada», buscant la impunidad en la huida. En uns aclariments respecte l'abast que podran tenir les responsabilitats civils que per manament de la llei s'han també de demanar, i a continuació, amb el ritual de costum, demana per als processats, la pena de mort, una indemnització de 1.000 pessetes a la família de la víctima, i pagament de 3 a 4.000 pessetes en concepte de l'import robat a la Caixa d'Estalvis.

L'informe de la defensa

L'informe de la defensa és curt i molt abreujat. Comença reconeixent que els càrrecs que es formulen contra els seus defensats són greus, molt greus, però que creu, no obstant, que són innocents.

Aduéix a favor dels acusats algunes proves que qualifica de suficients per a demostrar llur inculpabilitat, i acaba l'informe demanant l'absolució.

Parlen novament els processats

El president requereix als processats per si tenen alguna manifestació a fer. Joaquim de Marco diu que els testimonis que l'han emparat i s'han esforçat a demostrar no haver estat possible que prenguessin part en l'assalt a la Caixa d'Estalvis, són verídics i que no obeeixen a cap relació amb ell, afirmant també que és innocent del tot del qual se l'acusa.

Consell de guerra

Josep Salseta diu que no hi ha proves suficients per a condemnar-lo i, menys per a ésser mereixedor de la pena que se li demana. Prega al president del Consell que, donat el cas que l'hagi de matar, se li permeti ingressar al Terc Estranger, puix, prefereix morir lluitant.

Jesús Pascual Aguirre, diu que és totalment veritat tot el que ha manifestat en les seves declaracions, i encara que és innocent, diu que, per no quedar-li altre remei, acatarà la pena que se li imposi.

Finalment les manifestacions dels processats, el president declara clos el Consell de guerra, retirant-se el tribunal a deliberar.

Manquen pocs minuts per a les quatre de la matinada.

La impressió és que quedará ferma la pena demandada pel fiscal.

El Salseta fa declaracions

Acabat el Consell de guerra, el Salseta fa demanar que li deixin fer noves declaracions.

El jutge les hi va pendre durant aquesta diligència fins a les cinc del matí. Sembla que acusà a Josep Pascual, i s'acusà ell, d'autors de l'assalt, però que, en canvi, digué que el Marco no hi tenia res que veure.

Si bé el jutge es va mostrar molt reservat sobre les declaracions del Salseta, el seu posat denotava que eren de gran importància.

Hom assegurà que ha donat els noms dels altres que formaven la banda i detalls de com funcionava.

Deliberació del Consell

A dos quarts de set foren retirats els presos de l'Escola i portats a la presó.

Seguidament el Consell es retirà a deliberar, acabant prop de les vuit. Tot seguit fou portada la sentència a Barcelona, per tal que fos aprovada per l'auditor i el capità general.

Dues penes de mort

Preguntat ahir al migdia el general Lloreda si tenia notícies de la sentència del Consell de guerra, va dir que s'havia retardat un xic la seva execució, puix el Directori militar ha volgut compartir la responsabilitat de la mateixa. A l'efecte, s'ha hagut de comunicar a Madrid i cal esperar que vingui la seva aprovació.

Credia el general Lloreda que seran condemnats a mort els processats Salseta i Pascual. Sembla que el Marco no ho serà per haver declarat les altres dos que no hi tenia res que veure.

Sembla que la confusió existent entre els testimonis que cregueren reconèixer el Marco com un dels pistolers que assaltaren la Caixa d'Estalvis, fou deguda a la circumstància de semblar-s'hi molt un dels atracadors, tal vegada el cap de la banda.

L'execució serà aquesta matinalada

L'execució dels condemnats a mort Salseta i Pascual, tindrà lloc aquesta matinalada dins de la presó de Terrassa.

Ahí a la tarda va marxar el botxí en un camió portant tots els atuellis necessaris a l'execució.

El Marco absolt

L'altre processat Marco ha estat absolt, havent-se comprovat la seva innocència. La seva semblança amb un altre dels atracadors féu que els testimonis l'acusessin. També contribuï a sospitar en contra seu unes manifestacions contradictòries que va fer.

La declaració del Salseta l'ha salvat del mal pas en que es trobava.

Petició d'indult

La Corporació General de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, ha tramès el següent telegrama demanant l'indult dels condemnats per l'assalt a la Caixa d'Estalvis de Terrassa.

Excm. senyor Marqués d'Estella, president del Directori militar. — Madrid. — Malgrat de saber que individus de la índole dels assaltants de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, són els causants del desordre i de la política repressiva que pesa sobre les organitzacions obreres, la Corporació General de Treballadors, atenint al més fons principi d'humanitat, al principi cristià que ens prohibeix matar, prega a V. E. sia clement, concedint l'indult als condemnats a la pena de mort per aquest fet, però que també es castigui als que, amparant-se en aquestes mateixes organitzacions, induïxen a

la comissió de fets delictes, i que a nosaltres entendre, són els veritables culpables.

El president, Ramon Sales. — El secretari, August Lagunas.

Retorn dels processats a la presó

En retornar a la matinada a la presó els processats foren tancats en unes cel·les del pis superior, separats i amb guàrdies de vista, després de civils.

El Pascual i el de Marco es deixaren anar damunt del llit i de seguida s'adormiren profundament. En canvi, el Salseta restà molt desvetllat, demostrant molt interès per llegir la premsa. Li fou facilitada una novel·la, i se li digué que la censura no havia deixat sortir els diaris.

A l'Aguirre se li sentí que deia: «D'això no en sé res, ja que feia solament vuit dies que era a Barcelona. Si volen carnassa, que la prenguin».

El de Marco, sembla que digué algunes vegades: «He fet una calaverada d'homes i la pagaré molt cara».

Preparatius

A dos quarts de sis el camió número 282 d'Intendència militar arribà a la presó, tripulat per un caporal conductor, enginyer mecànic i dos soldats i a dintre del camió dos paquets de 70 per 20 cms.

Arribà el botxí de Barcelona. Hi ha una gran gentada davant la presó. La oficialitat mostra una gran reserva.

A les sis de la tarda es llegí la sentència als processats. A un quart de set en una tartana ambaren els tres jesuïtes. Un d'ells anà a Barcelona a buscar dos germans de la Sang, Pau i Caritat. A dos quarts de set els reus entraren en capella. També hi entrà el jutge de primera instància per ajudar a efectuar algun tràmit.

La mort serà a garrot. A dos quarts de set entrà a la presó el senyor Prior.

En capella

Els dos reus entraren, a dos quarts d'onze i cinc minuts d'anit passada, en capella.

S'assegurà que en apuntar el dia, hauran estat executats.

Que Déu els perdoni! A les dotze de la nit, encara no havia estat permesa l'entrada dels periodistes a la presó, malgrat d'haver afirmat el general Lloreda, ahir vespre, que s'havien ja donat ordres en el sentit de facilitar la tasca informativa de la premsa.

Les banderes de la Mercè

El general Lloreda va manifestar ahir al migdia que s'havia entès malament la qüestió de la col·locació de les banderes. Afegí que pel que fa a la Mercè havia dit als organitzadors de les festes que esperaria a conèixer el decret, i que si aquest no sortia, aleshores resoluria ell.

(Però el decret ha estat publicat, i, latent-s'hi, el governador ha autoritzat que es posin totes les banderes que es vulguin de l'escut de la Mercè, que són les quatre barres i una creu blanca, per entendre que és una bandera tradicional).

Cercant coses inexistents

Ha manifestat el governador que havia sabut l'arribada a Barcelona d'un francès amb l'encàrrec d'impressionar una pel·lícula sobre el canvi de règim.

La casa que l'ha fet venir—ha dit—devia pensar que a Barcelona hi havia batalles pels carrers, trobant-se que no passa res. Però com que no volen perdre el viatge, aquest francès compra negatius a l'any 1909, i compaginarà un film fent veure a l'estranger que són escenes del cop d'Estat actual.

Acabà dient el general Lloreda que no estava disposat a què es tergiversés la veritat i que es procurarà detenir l'esmentat subjecte.

Els empleats de l'Ajuntament

La Capitania general ha dirigit un ofici a l'Alcaldia demanant-li que es dirigeixi als caps dels negocis municipals per tal que li donin relació dels empleats que no vagin al treball, a fi de deixar-los cessants.

Igual comunicació serà feta a les altres corporacions.

Els Pomells de Joventut

El Butlletí Oficial publica la següent circular del Govern civil, que reproduïm textualment:

«Núm. 2697.—Resultando que la Asociación Asociació Pomells de Joventut, según el artículo 1.º de sus estatutos, tiene por objeto fomentar la formación de pequeños grupos (Pomells de Joventut) de jóvenes, niños y niñas, en las escuelas, entidades, culturales, orfeones, oficinas, etc., que convengan entre sí realizar semanalmente una obra piadosa y otra cívica cultural, con el fin de elevar el sentido moral de las juventudes de Cataluña con la práctica de las virtudes cristianas y cívicas, ha sido desviada por espíritu de sectarismo a inculcar en el ánimo de la juventud, no sólo el amor a Cataluña, sino también la idea de separación de España y de desprecio a la misma, irrogando con ello perjuicios incalculables a la región, que forma parte integrante de España; he acordado, en uso de las facultades que me confiere el Real decreto de suspensión de garantías, clausurar y suspender el funcionamiento de la expresada Asociación, que se extenderá por consiguiente a todos los grupos que tenga establecidos en esta provincia.

Lo que hago público en este periódico oficial para conocimiento general de las Autoridades que velarán por el exacto cumplimiento de esta disposición.

Barcelona, 21 Septiembre de 1923. —El Gobernador civil, Carlos de Lloreda».

Un article de Caton de Wiart

París, 22. — El «Figaro» publica un article titulat «Vents de dictadura bufen sobre Europa», en el qual el seu autor, l'ex-president del Consell de ministres de Bèlgica M. Caton de Wiart, entre altres coses diu:

La necessitat dels pobles d'adoptar decisions enèrgiques, de reduir valentment el nombre de funcionaris públics i els serveis confiat a l'Estat, de resoldre problemes d'ordre exterior infinitament complicats i delicats, tot això es concilia d'una manera mediocre amb el verbalisme a l'ús, la lentitud dels costums parlamentaris, la caça i la compra i la pujada de vots per aquells que sentin mania electoral. Tot això són malalties de l'organisme anexas al sistema parlamentari.

Seguint l'exemple de Mussolini, segueix dient l'ex-cap del Govern belga, el general Primo de Rivera no ha vacil·lat a atacar els parlamentaris declarant que era necessari terminar d'una vegada amb el regnat dels polítics professionals i dels partits.

El senyor Caton de Wiart opina que l'autoritarisme presenta més perills que la llibertat quan pretén sotmetre's al sentiment i l'acció de l'opinió pública.

Es de fèrmer sempre, termina dient el senyor de Wiart, que els mals germans que pululen en l'autoritarisme comprometen i arriben a emmetzinar l'organisme nacional es desenrotllin més impudentment en la dictadura que a la plena llum dels debats parlamentaris. — Havas.

La Unió Metal·lúrgica

Telegrama cursat: «General En Miquel Primo de Rivera. — Madrid.

La Unió Industrial Metal·lúrgica Corporació Oficial (plaça del Palau, 16), que representa aquest sector d'indústries a Barcelona i que ve lluitant per aconseguir que pòders públics reconeixin la importància d'aquesta indústria i atenguin les seves necessitats, felicita a V. E. i s'adhereix als principis exposats en manifest 12 setembre en pugui ésser fonament sòlit de regeneració país obrint-se un període nou en nostra vida col·lectiva en que rams producció espanyola puguin treballar degudament emparats en els seus interessos. Nosaltres que hem sofert els mals d'una completa incomprensió de Govern que obrien les portes del nostre mercat interior a indústries estrangeres havem reparat en l'esforç considerable que hem desenvolupat durant la guerra europea subministrant elements a nombrosos rams industrials, creant noves fabricacions i invertint tots els ingressos en ampliar tallers no podem menys que obrir ampli crèdit confiança al nou règim perquè porti a terme el seu programa econòmic. Tindrem honor de remetre informe contenint greuges soferts i estat actual d'aquest sector de la producció espanyola. Atentament el salutda. — El president, Josep Bordas».

El «Diari de Mataró» suspèn la seva publicació

Davant de les dificultats ocasionades per les circumstàncies actuals, ha hagut d'interrompre la seva publicació el quotidià català «Diari de Mataró».

La «Gaceta» publica:

Real decret del Directori, suspent el judici per Jurats a totes les «provincies» del regne.

NERVION

Las autoridades médicas recomiendan

Perlas de Valil

como excelente calmante de los nervios:

Dolor de cabeza, estados de exaltación, molestias de corazón, neurastenia e histerismo, desvelo nervioso, y en Perturbaciones de la menstruación

Pídase en las farmacias frascos de origen de 25 perlas

Productos Químicos Meister Lucius & Brüning, S. A. Barcelona. Aparado 202

Restablerta la normalitat constitucional, tornarà a aparèixer

El governador de Madrid

Arribà de Madrid, per a solvantat alguns assumptes particulars, segons s'ha dit, el general de divisió En Joan O'Donnell Vargas, duc de Tetuan i governador militar de Madrid. S'estatja a l'Hotel Ritz i es proposa tornar avui a Madrid.

Conferències de Madrid

DESPATX AMB EL REI

Madrid, 22, 2 tarda. A les deu del matí ha estat al Palau l'encarregat del ministeri de Marina, general Antón, el qual ha despatxat amb S. M. assumptes de tràmit.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT DEL DIRECTORI

El president del Directori ha anat al Palau a les 10'20 per a despatxar amb el monarca.

Ha sortit del Palau a les dotze menys vint minuts i ha fet als periodistes les següents manifestacions:

— Avui he signat el rei una porció de decrets de tràmit, perquè decrets sensacionals crec que ja no n'hi haurà, almenys per ara.

— Els periodistes del matí publiquen la notícia d'un atemptat contra un advocat de Valladolid; doncs bé, han estat capturats per la guàrdia civil els tres autors de l'atemptat, amb les armes a la mà i estan convictes i confessos.

— Se'ls sotmetrà a judici sumariíssim.

— Quines notícies hi ha de Terrassa? — li han preguntat els periodistes.

— A les set—ha contestat el general—he preguntat i m'han dit que a les nou es reuniria el Consell de Guerra. Suposo que a aquestes hores hi haurà ja sentència.

Tinc citat el Directori—ha afegit—de dos quarts de dotze a dotze, per a examinar el veredict, que no sé si serà de pena capital, i contestar telegràficament. Ho examinarem sense rancúnia, perquè no en tenim, però amb tota serenitat. En el supòsit que la sentència sigui de mort, tindrem temps suficient per a examinar-la, perquè el termini mínim perquè els reus entrin en capella és de quatre hores.

REUNIO DEL DIRECTORI

A un quart d'una de la tarda s'han reunit a Guerra els generals que formen el Directori militar, per a tractar de la sentència recaiguda contra els atracadors de Terrassa.

SIGNATURA DE GUERRA

El rei ha signat els següents decrets de Guerra:

Disposant que es considerin compresos en el decret de 23 de març últim, per a la declaració d'aptitud els següents càrrecs: coronels de tropa de policia indígena i sherifiana, director de l'Escola d'Equitació; caps de remunta; comissió d'experiències d'artilleria; secció d'aerostació del ministeri i ajudants d'ordres de S. M.

Concedint la gran creu blanca del Mèrit Militar al general de brigada don Samuel Oliván i don Josep Maria Samaniego.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica: Real decret del Directori, suspent el judici per Jurats a totes les «provincies» del regne.

Disposant que cessi en el càrrec de president del Consell d'Estat don Ferran Merino Villarino, comte de Sagasta.

Idem que els caps i oficials super numeraris no tindran com a comptat el temps que han d'estar en aquesta situació, per als efectes de la creu de Sant Hermenegild, ni gaudiran de carnet militar.

Declarant cessants a don Albert Fernández de Salamanca i Castillo i a don Antoni López Monis, cap d'administració civil de segona classe del ministeri de la Governació.

Real ordre disposant que s'encarregui interinament del despatx de la sencció de Finances, Foment, Instrucció pública i Treball, el secretari general del Consell d'Estat, don Carles González Rothwos.

Circular disposant que en el termini de vuit dies trametin a aquesta presidència tots els departaments ministerials, relació detallada de tots els autos i vehicles que hi ha en elles i en les dependències i altres organismes afectes.

Una altra idem idem idem relació detallada comprensiva de totes les comissions i pensions a l'estranger que hagin estat conferides al personal dependent dels dits departaments.

Real ordre de Finances disposant que continuï encarregat del despatx i signatura dels assumptes de la subsecretaria d'aquest departament, l'oficial major.

Real ordre de Governació disposant que la taxa dels telegrams expesos a la península per a la zona espanyola del protectorat del Marroc, i la dels expesos en aquesta per a la península, se satisfacin en pessetes per una i altra part, sempre que es cursin per línies exclusivament espanyoles.

Una altra declarant cessant a don Florenci Fortesa i Morante, cap de negociat de primera classe, cap tècnic de serveis mèdics d'aquest departament.

EL CREDIT FERROVIARI

Ahí fou aprovada la despesa de vuit milions de pessetes que sollicità el ministeri de Foment per al pagament de bestreia al personal ferroviari corresponent al mes de setembre actual.

DECRETOS IMMINENTS

S'anuncia que el Directori té en estudi, i que aviat tindran força de llei, els següents decrets:

Règim municipal; règim provincial a base de les mancomunitats o regions; reforma de la llei electoral amb la reorganització de les Junes del Cens i de les de Reformes Socials, establint la representació proporcional; implantació del servei militar obligatori; reducció a dos anys de la permanència a files; reorganització de l'administració de justícia; restabliment i normalitat dels transports i resolució, per consegüent, del problema ferroviari i sever règim en la recaptació dels tributs, principalment en el que es refereix a la política duanera.

EL PREU DEL SUCRE

Madrid, 22, 4'15 tarda. S'ha facilitat la següent nota: «La directiva de la societat «La Unica», composta dels gremis de comestibles, ultramarins i flambres, reunida avui, 21 del corrent, en virtut de la situació anormal de l'assumpte del sucre, ha acordat per unanimitat recomanar als associats que tinguin existències de l'anomenat blanquet, que és la subjecta a la taxa, que s'abstinguin de vendre-la al públic a més de 175 pessetes el quilo, encara que

pagat a preus superiors a 180, és el fixat als detallistes.

EXAMINANT LA SENTÈNCIA DE TERRASSA

Continuà reunint el Directori Militar per a examinar la sentència recalcada pel consell de guerra celebrat a Terrassa.

ARTICLE D'EN VÍCTOR PRADERA

El debat publicat un extens article signat per Víctor Pradera, en el qual es fa l'apologia de l'actual estat de coses que ha vingut a enderrotar tot el que l'opinió demanava desparegués.

No es tracta d'un canvi d'un regim polític per un altre de la mateixa naturalesa. Es tracta, segons ha vist, d'alguna cosa nacional i que per això afecta a tots, als de la dreta com als de l'esquerra, als democràtics com als antidemocràtics, als republicans com als monàrquics. Fins als nacionalistes — signe dels temps! — han trobat en el moviment militar el camí per a la dignificació de l'Estat per al seu enfortiment i grandesa.

L'ALT COMISSARI A CORDOVA

Còrdova. — En el tren ràpid ha arribat l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, general Alzupur, acompanyat dels seus fills Carme i Josep i dels seus ajudants.

A l'estació l'esperaven el governador militar, l'alcalde, els caps dels cosos de la guarnició i nombroses representacions.

Acompanyat del governador, ha marxat al Govern civil, on s'estia. A les nou de la nit s'ha celebrat la boda del seu fill, el capità de la policia indígena, don Lluís Alzupur, amb la senyoreta donya Maria de la Concepció Fil Marcos, filla del tinent coronel del regiment de Taxis, don Gaspar Gil.

Foren padrins l'Alt Comissari i la mare de la núvia.

Després de la cerimònia es donà als convidats un lunch al Govern militar.

REUNIO DEL DIRECTORI. — LA SENTÈNCIA DE TERRASSA. — EL GENERAL MARTINEZ ANIDO SOTS SECRETARI DE GOVERNACIO

A dos quarts de cinc de la tarda ha quedat reunint el Directori Militar a la Presidència.

En arribar el cap del Directori ha manifestat als periodistes que en la reunió d'aquesta tarda s'ocuparien en primer lloc de l'examen de la sentència dels reus de Terrassa i en segon lloc dels assumptes pendents. Respecte a la sentència, ha manifestat el marquès d'Estella que era pena de mort per a dos dels acusats i que s'absolia el tercer.

El general Primo de Rivera ha acabat dient que el rei havia signat un decret restablint la sots-secretaria de Governació i designant per ocupar-la al general Martínez Anido.

VISITES AL PRESIDENT

L'ambaixador d'Anglaterra ha visitat aquesta tarda el general Primo de Rivera per a presentar-li l'escriptura anglesa Miss Clara Sheridan, amb objecte d'obtenir l'anunciada intervenció.

També han visitat el president l'agregat militar de l'ambaixada d'Itàlia i una comissió de fabricants d'adobs químics que han demanat facilitats per al transport dels seus productes.

ELS AUTORS DE L'ATACAMENT DE VALLADOLID

Valladolid. — A la matinal foren detinguts per la guàrdia civil al carrer de la Verbena, número 17, domicili de Maria Farres, els autors de l'atacament Francesc Fernández Rodríguez (a) El Paco i Anastasi Crespo Redondo, de 24 i 26 anys respectivament.

Se'ls ocuparen les armes, diner i els objectes robats.

El «Paco» és un dels presos que fugiren suats de la presó d'Oviedo.

La policia detingué en el tren que va a Palència l'altre atacador, al qual diuen de motiu «El Piedrahita». Queda a Venta de Baños.

Els tres atacadors convictes i confessos estan a disposició de l'autoritat militar.

DAP A MADRID

Sant Sebastià. En el sud-est ha marxat a Madrid el senyor Pradera, a qui els seus amics han fet un afectuós acomiadament.

En el mateix tren tornava a la Cort el cap del gabinet diplomàtic d'Estat, senyor Aguirre.

L'AJUNTAMENT DE SEVILLA

Sevilla. — L'Ajuntament, en sessió d'avui, ha acordat expressar la seva adhesió al Directori Militar per la labor moralitzadora que està realitzant i demanant la implantació del règim de les Hissendes locals i que atorgui l'autonomia a l'Ajuntament de Sevilla.

DE SARAGOSSA

Saragossa. — El general Palanca ha publicat un nou ban, ampliació del que declarava l'estat de guerra.

Es refereix aquest segon ban als fets delictius que enumera, que se'ran jutjats davant d'un consell de guerra en judici sumaríssim.

El general Sanjurjo i l'alcalde porten directament les gestions per a

resoldre la vaga de la fàbrica de paper.

Pel Govern civil segueixen desallant i alcaldes de la província.

DE TOLEDO

Toledo. — El governador militar rep molts ofers de tota la província per a la creació del Sometent.

L'alcalde d'aquesta capital ha presentat la seva dimissió al governador militar.

EL POBLE NADIU D'EN PRIMO DE RIVERA

Nàxos. — L'Ajuntament ha acordat per unanimitat felicitar i adherir-se al general Primo de Rivera i declarar-lo fill predilecte d'aquesta ciutat. L'acord se li comunicà mitjançant un artístic pergami que el portava per a la satisfacció del poble que el veia néixer.

DE GUERRA

El Diari Oficial del ministeri de la Guerra publicarà demà les següents disposicions:

S'anuncia a concurs una plaça de tinent professor que existeix vacant a la Secció de de Anumada del col·legi de guàrdies joves de la guàrdia civil.

S'anuncia un concurs per a cobrir una plaça de capità professor en el col·legi preparatori militar de Burgos.

L'AJUNTAMENT DE CORDOVA

Còrdova. — Nombrosos veïns d'aquesta capital han signat una exposició en la qual es demana al Directori Militar que substitueixi aquest Ajuntament per a acabar de desallantar el caciquisme i terminar amb la funesta tasca que realitza aquest municipi.

ENCEFALITIS LETÀRGICA

Sevilla. — Ha mort, víctima d'encefalitis letàrgica, el soldat del regiment de Granada Antoni Pareja Cadiz.

Feta nou mesos que ingressà a l'hospital militar i havia romàs més de set mesos en el sopor més profund.

DE L'ATACAMENT DE VALLADOLID

Madrid, 22, 8'30 nit. A propòsit de la captura a Valladolid dels tres atacadors de l'advocat senyor Pimentel la nit anterior, a la Direcció general d'Ordre públic facilitaren la següent nota:

«El comissari en cap de Vigilància de Valladolid comunica que antipassada, a dos quarts d'onze, fou atacat i ferit d'un tret, a la carretera de Zaratán, a tres quilòmetres de la capital, don Alvar Olea Pimentel, catedràtic de la Facultat de Medicina, per tres disfressats, robant-li el rellotge, cadascun d'or i moneder amb 25 pessetes.

Forces de la guàrdia civil, personal de vigilància i guàrdies de seguretat, distingiren el carrer de la Verbena, 15, domicili de Maria Charles, a Francesc Fernández Rodríguez (a) «El Paco», de 24 anys, escapat de la presó d'Oviedo, que sofria condemna per robatori, i Anastasi Crespo Redondo, de 26 anys, trobant amagats en unes sabates els objectes robats i dues pistoles: una «Star» i l'altra «Browning».

Sabent que l'altre atacador era «El Piedrahita», que havia marxat cap a Palència, els agents de vigilància de l'estació del Nord, a les dues de la matinal, el van veure agafar el tren, tirant-li alguns trets, sense que es donés.

Els agents de la brigada mòbil de trans senyors Hujos i Acevedo el detingueren ja en el tren en marxa, dixin-lo a Venta de Baños.

Convicte i confessos se'ls té en càrrec de tots l'autoritat militar.

El cap de policia de Valladolid, fe grans elogis del personal de vigilància i seguretat d'aquella plantilla i de la guàrdia civil, així com també dels agents de la brigada mòbil.

EL PAS DELS MILITARS A SUPERNUMERARIS

El text del decret relatiu al pas dels militars a supernumeraris, diu així: Article primer. — Tot cap o oficial podrà obtenir el pas a la situació de supernumerari sense sou quan les circumstàncies permetin al ministre de la Guerra concedir-ho, llevat en els casos de mobilització.

Article segon. — Els que gaudixin d'aquesta situació no podran ascendir al càrrec immediat sense exercici de tres anys en destí dels que donen aptitud.

Article tercer. — No s'admetran temps de servei per al retir ni per a l'ingrés en l'Orde de Sant Emengol.

Article quart. — En concedir-los el pas a supernumerari cessaran l'ur càrrec mitjançant rebut a l'autoritat militar del lloc on residixen, la qual autoritat el remetrà al ministeri de la Guerra per a ésser tornat en relac-

ELS ACREDITATS ESCALFADORS

“IRIS”

PER A QUARTOS DE BANY

Més de 1.500

funcionen a Barcelona

Garantits inexplorables

JAUME SAURET

7 - Carrer de Pelayo-7

gressar en el servei l'interessat.

Article cinquè. — El present decret no tindrà força executiva per als que actualment es troben en l'esmentada situació.

Article sisè. — Els capitans generals de les regions i districtes donaran trasllat d'aquesta disposició als que actualment es troben en la situació expressada perquè els que en veure la desitgin cessar, demanin llur tornada a actuació en el termini de dos mesos a comptar de la data d'aquest decret.

A tots els que no ho sollicitin dins del termini que se'ls assenyalà, se'ls aplicaran els efectes d'aquesta disposició a comptar des de l'esmentada data.

Donat al Palau, a 21 de setembre de 1923.

ELS INTERVENTORS DE FERROCARRILS

Als interventors de l'Estat en els Ferrocarrils, se'ls ha comunicat una Reial ordre del ministeri de Foment, per la qual se'ls prohibeix, sota serioses penes, que sollicitin «pases» o bitllets de favor de les companyies en benefici de llurs famílies o d'altres persones, així com tampoc admetin donatius o favor de les dites empreses.

SOLDATS A MELILLA

En el mixte d'Andalusia han sortit aquest matí 229 soldats del Regiment de Ferrocarrils que van a Melilla a cobrir baixes.

A acomiadar-los han acudit els caps i oficials del primer regiment de Ferrocarrils i les autoritats.

Hi ha hagut aplaudiments i visques en sortir el tren.

Aquest trametiment de forces ja estava acordat per l'anterior Govern.

EN ROMANONES

Aquesta tarda ha marxat a la seva finca de Miralcampo, on romanirà alguns dies, el comte de Romanones.

ATERRISSATGE

A la Direcció d'Ordre públic s'ha rebut un avís de l'alcalde d'Aranjuez comunicant que en una finca situada al dit terme, ha caigut un globus de grans dimensions que no portava pilots.

ELS CARROS SANITARIS

Per Reial ordre que publica el «Diari Oficial de Guerra» es disposa que el material de carros sanitaris per unitats de l'exèrcit, tant en temps de pau com en peu de guerra, sigui el següent: A infantaria, un per cada batalló, llevat Caçadors i Montanya; a Artilleria, dos per cada regiment lleuger, dos per cada regiment pesant, un per cada grup d'artilleria a cavall, i per cada grup d'artilleria lleuger; Enginyers, un per cada batalló de Sapadors, i Intendencia, un per cada grup divisionari d'intendencia.

ELS AUTOMOBILS OFICIALS

La Reial ordre sobre ús d'automòbil oficial, diu així:

«El Reial ha tingut a bé disposar que en el termini de vuit dies es remeti a aquesta presidència per tots els departaments ministerials relacions detallades de tots els automòbils i vehicles de totes classes que hi hagi, i a les dependències o organismes afectes que siguin propietat de l'Estat i adquirits ja mitjançant crèdits pressupostos, ja pels cabals de material i semblants dels esmentats centres i dependències, especificant l'autoritat o servei que els utilitza.

«De la mateixa manera es remetran dins del termini de vuit dies altres relacions semblants referents als automòbils i altres carruatges que sense ésser propietat de l'Estat, siguin sufragats llurs lloguers amb càrrec al pressupost del respectiu departament amb llurs cabals.»

PRECAUCIONS AL CONGRES

Madrid, 22, 9'15 nit. El president de la Comissió Administrativa del Congrés, don Melquíades Alvaraz, ha donat les més serioses instruccions a la dependència per-

què l'entrada a l'edifici de la Cambra popular sigui restringida en forma tal, que només han pogut acudir avui a la sala de conferències els ex-parlamentaris i els periodistes, proveïts els uns i els altres del «pase» oportú.

Tendeix aquesta mesura a evitar que es pugui suposar per ningú, i principalment pel Directori, que del Congrés s'han sentit els rumors que influeixen en les cotitzacions de Borsa.

AL GOVERN CIVIL DE MADRID

Al Govern civil de Madrid han manifestat avui que el duc de Tetuán tornará el propiament dilluns de Barcelona.

També han dit que el Govern civil ha quedat instal·lada una oficina d'informacions, en la qual s'han rebut ja denúncies de diversos pobles i corporacions de la província donant compte de la mala administració observada a diversos ajuntaments.

El governador ha ordenat que s'obrin expedients per a dapurar les responsabilitats en què per tal motiu s'hagi pogut incómer.

També s'han rebut al Govern civil relacions jurades de les existències de sucre i ous a la capital.

El termini per a presentació de les dites relacions jurades, acabarà demà, segons s'ha comunicat als magatzemistes i s'ha publicat en el ban oficial.

EN VÍCTOR PRADERA ES ORIDAT PEL DIRECTORI

Madrid, 22, 10'30 nit. A les set de la tarda ha entrat a la Presidència En Víctor Pradera, dient als periodistes:

«Vaig a conferenciar amb el Directori, puix, com ja saben, vaig ésser oridat trobant-me a Sant Sebastià. Ara no els puc dir sinó que sóc un home d'aquest règim. En sortir veurem si els puc dir alguna cosa de la conferència que celebré.

NOTA DE LA REUNIO DEL DIRECTORI

La reunió del Directori ha acabat un xic després de dos quarts de nou, facilitant-se del seu resultat la següent nota:

«El Consell del Directori Militar ha quedat reunint a les cinc de la tarda, a la Presidència, amb assistència de l'encarregat del despatx del ministeri de Finances, senyor Illana, el qual dona compte detallada de diversos expedients del seu departament quedant alguns resolts, i altres per a es tudi.

Els resultats són: un de prorroga per a la terminació dels treballs d'avenc cadastral a Constantina (Andalusia), un altre d'assenyalament de capital per tributació per Utilitats a la Societat belga «Ferrocarrils Econòmics de Catalunya», un altre concedint autorització a l'Ajuntament de Palafrugell (Empordà), per a imposar un dret sobre rodatge i arrastre; idem a l'Ajuntament de Salamanca per a imposar la dècima sobre la contribució amb destinació a reformes urbanes.

També exposà amb gran detall la situació del Tresor i les obligacions pendents el senyor Illana.

S'aprovà la proposta de cessantia de diversos funcionaris del ministeri de Finances incursos en l'article segon de la R. O. de 17 de l'actual, el nombre dels quals ascendeix a 29.

Tingué coneixement el Directori de la sentència dictada pel Consell de Guerra de Terrassa i aprovada per l'autoritat judicial de la Quarta Regió Militar, imposant-se dues penes de mort i una absolució pels delictes de robatori en quadrilla i ateo a la força armada comesos amb motiu de l'assalt a la Caixa d'Estalvis de l'esmentada ciutat, quedant-ne assabentat i no trobant cap motiu per a aconsellar a S. M. l'exercici de la regla prerrogativa.

S. M. surt aquesta nit cap a Sant Sebastià, on es proposa passar un parell de dies.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Grans Magatzems
Santa Eulalia

Vestits per a nen, uniformes
i tota mena d'articles per a col·legial

Camises, Gèneres
de Punt, Tovalloles,
Alfombretes,
etc.

Comprant en els nostres Magatzems s'obtenen dos beneficis: Bona qualitat i preus molt econòmics.

NOTA: Dilluns, diada de la Mercè, de deu a una, i tots els dijous a la tarda, de quatre a set, regalem magnífiques bombes als nens dels nostres compradors.

62 classes per
Professors titulars
Pàrvuls
Classes per a senyoretetes

COL·LEGI DE CATALUNYA

Incorporat a l'Institut i a l'Escola d'Alts Estudis Mercantils
Missa diària. — Cine, els dis. abtes. — Magnífics gabinets. — Laboratori. — Gimnàs

El millor Professorat
Director:
Doctor Segalà, catedràtic
Pelayo, 22-24-26

DON PAU TURULL I SALLARÉS

ha mort

havent rebut els Santis Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus desconhortada esposa donya Lluïsa Serra i Moret, filla Emília, germanes Dolors, Pilar, Agnès, germans polítics Josep Gorina i Josep Patjó, Manuel, Bernat i Miquel Serra i Moret, germanes polítiques donya Sara i donya Delfina; tia la senyora donya Emília Molera, nebots, cosins i parents tots, en participar als amics i coneguts tan trista nova, els pregunten un pietós record per l'ànima del difunt i que se serveixin assistir avui, diumenge, a les quatre de la tarda, a la casa mortuòria, carrer d'En Prat de la Riba, 74, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial i d'allí a la seva darrera estada.

Calella, 23 setembre de 1923.

L'Il·lm. senyor Bisbe de Girona s'ha dignat concedir 50 dies d'indulgència per cada acte de pietat dedicat a l'ànima del difunt.

INSTITUT FEMINAL
FUNDAT L'ANY 1916
COL·LEGI GRADUAT PER A SENYORETES
Sistemes Froebel - Montessori per a Pàrvules
Obertura de curs: el dia primer d'octubre
Detalls: cada dia de 10 a 12, a Claris, 24, pral.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes
Rda. Universitat, 6
Tel. 5510 A

Magatzems i Tallers
Carrer Cortis, 413
Tel. 317 H

Aquesta casa rep, continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vairalles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majoliques, etc., etc.

Vairalles angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vairalles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

FRANCESC FERRER ANGLADA

ACADEMIA TECNOLÒGICA
Fundada en 1892
ENGINEERS I PERITS INDUSTRIALS
Ronda Universitat, 21, segon

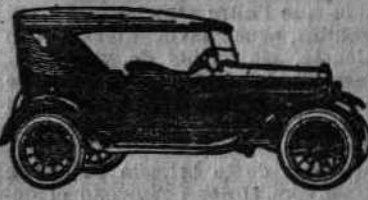
Les selectes xocolates elaborades pels
Monjos de Montserrat
es ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de JOSEP BIGORRE, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 3 (Gràcia).

Reuma, Catarros,
Calculs, Neurastènia
CURA DE REPOS

Balneari **TERMES PALLARES**

ALHAMA DE ARAGON. Casino-Teatre. Grans parcs i llac navegable. — Informes directament a don Amado Gran. Mallorca, 189 i Farmàcia Bermudez, Arago, 225. Tel. 154-9

Automòbils Dodge Brothers
reuneix l'ideal de tots
LINIA
FORÇA
RESISTENCIA
ECONOMIA
MATERIAL INSUPERABLE

Exposició i venda:
Diputació, 45 - Tel. 833 H.

Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicades
Ensenyaments de
Directors d'Indústries Elèctriques
Directors d'Indústries Mecàniques
Grans tallers i laboratoris que fins el dia 29 poden ésser visitats amb motiu de l'Exposició de treball pràctic. Per a detalls de cursos i inscripció, dirigir-se a la secretaria de l'Institut o a l'Administració General de la Universitat Industrial. Urgell, 187.

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALOR — CUPONS
Rambla del Centre, número 3

Banca Marsans, S. A.
Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges
Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSHANK**
Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números: 4530 A, 4531 A, 4532 A

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

COL·LEGI DE SANT JORDI
(CASP, 43, PRINCIPAL)
FUNDAT L'ANY 1898, PER
FRANCESC FLOS I CALCAT
Ensenyança poliglota - Pàrvuls, elemental i superior - Comerç, Caligrafia, Dibuix, Música, Gimnàstica sueca i rítmica, etc.
S'ADMETEN ALUMNES DES DELS QUATRE ANYS

Exposició Internacional del Moble
PARC DE MONTJUICH
Avui, diumenge, 23 nit, vigília de la Mercè

Gran revetlla

A les 9: Sopar a l'americana al Saló del Trillatge. Selecte programa de balls moderns i gegants. — (Demaneu les taules per endavant.)
A les 10: Balls als jardins.
A les 11: Gran castell de focs artificials.

Entrada UNA PESSETA

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38

ACADEMIA BAIXAS
ENSENYAMENT
DIBUIX I PINTURA
PER A
JOVES I SENYORETES
Carrer Pi, 1, primer, 1.^a

PREPARACIÓ PER A
ESCOLES ARQUITECTURA, ENGINYERS, MILITARS, BELLES ARTS, etc.
PINTURA DE TAPISOS, al'oli, aquarel·la, temple i tota classe de dibuixos.

GRAN BALNEARI VICHY CATALA
CALDES DE MALAVELLA (Província de Girona)
TEMPORADA: de 1.er de maig a 30 d'octubre
Malalties de l'aparell digestiu. — Artritis en les seves múltiples manifestacions. — Diabetes. — Glucosuria
Establiment de primer ordre, rodejat de frondosos parcs. Habitacions grans, còmodes i ventilades. Menjadors i cafè grandiosos. Salons esplèndids i elegants per a festes i atraccions. Capella molt formosa. Llum elèctrica. Camp per a tennis i altres esports. Garatge. Tel. 408. Red de Girona.
ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 18, ENTRESOL

Automòbils Delahaye
sol·licita una prova
Bruch, 166

Quaranta professors amb el títol de
Mestres, Llicenciats, Doctors, Engi-
nyers, Professors mercantils i
Diversos catedràtics
El col·legi particular de Barcelona

LICEU-GARCIGÓY

Incorporat a l'Institut i a l'Escola d'Alts Estudis Mercantils
Capella. — Cinematògraf. — Aigua esterilitzada. — Gimnàs. — Desinfecció diària

PARVULS

1.ª Ensenyança, Batxillerat, Comerç,
Indústries
CLASSES PER A SENYORETES
Interns, Externs, mitja pensió
València, 244, Hotel - Telèfon 1009 G.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. — Dia 22
de setembre de 1923.
Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les vuit.
Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
764.6, 763.6, 761.9.
Termòmetre sec: 20.1, 22.2, 21.6.
Termòmetre humit: 18.3, 20.3, 19.0.
Humitat (centèsimes de saturació):
82, 83, 77.
Direcció del vent: NE., ESE., SO.
Velocitat del vent en metres per se-
gon: 2, 5, 9.
Estat del cel: Quasi tapat. Nuvolós.
Quasi seré.
Classe de núvols: K.N.Fr.K., K.N.
C., C.
Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 24.6; mínima, 17.8; mínima prop
del sol: 00.0
Oscil·lació termomètrica: 6.8.
Temperatura mitja: 21.2.
Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0.0 mm.
Recorregut del vent en igual perío-
de: 114 km.
Observacions particulars: No cap.
El director, E. Alcobé

Vanos Cardús

Portafer-
rissa, 10.
El cavall jonyit al carro 10.845 es
desbocà al carrer de Casp, topà con-
tra el peu d'un fanal i bolcà el car-
ro, causant diverses lesions al cap
del carreter.

Vareilles

PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.
L'obra: Antoni Semina Capdevila,
de 19 anys, es causà fractura infe-
rida del dit petit de la mà esquerra.

JOIES VILANOVA

Unió, 6.
A Marian Ródenas, qui al carrer
de l'Arc del Teatre venia 36 quilos
de peix, sense permís, li foren de-
comissats i tramesos a l'Asil del
Parc.

Suore Sasire i Marqués, especi-

fic contra els cuos i purga els nens.

Al carrer de Carders, en ésser re-
convingut pel sereno i per un guar-
dia, el xofer de l'auto David núm-
ero 11.126 s'insoletà amb els agents
de l'autoritat, i per negar-se a do-
nar el nom fou portat a la delega-
ció, on se li feu dir que s'anomena-
va Miquel Trià Pilar, de 26 anys.

— **RUM BELLESA** (a base de no-
guera). Tren la blancor al cabell, tor-
tant-li el seu color primitiu amb ex-
traordinària perfecció. Es inofensiu.
Es ideal. Venda a les perfumeries.

Al carrer de Caputxins, del Desert
de Sarrià, va caure d'una figura
Joha Espinosa, de 32 anys, es causà
fractura, luxació, equinocsi del terç
inferior de la cama esquerra.

Pont del Gat (Exposició) Restaurant
Diner a l'americana.
Orquestra Rag-Time Fusellas. Coberts
de 2 a 3 i de 7 a 10. Gran carta de
10 a 12. Telèfon 50 H.

Al carrer de l'Olivera (de la Fran-
ca Xica) es batllaren Concepció La-
brosa Martín, de 43 anys, i Francis-
ca Bernat Real, de 29, es bescanta-
ren escandalosament i es pegaren
cops de puny, es diu que per qües-
tions d'uns pantalons. Passaren a
la delegació.

Crutalleries

J. Llorens, R. Flors, 30

L'auto 1.071 B i el carro 2.849, als
carrers Diputació i Muntaner, topa-
ren, resultant el carreter Manuel Do-
mènec Domènec amb ferida comu-
nusa a la parpella esquerra i regió
occipital.

— **Coberts** metall blanc garantits.
Preus sense competèn-
cia. Llorens Germans, Rbla. Flors, 30.

L'Associació de la Dependència
Mercantil de Barcelona (Aribau, 21,
segon, dreta), comunica als seus as-
sociats i no associats que el dia pri-
mer d'octubre pròxim rependrà la

bertura de Curs de les classes noc-
turnes, la qual posseïx un quadre
de professors nadius. Per a matricu-
lar-se i més dades, a la Secretaria
del local social tots els dies, de deu
a dotze de la nit.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

El Deganat, Secció de Mestres ofi-
cials d'aquesta capital, celebrà
junta general demà, 24 del corrent,
a les deu del matí, en l'escola del
carrer del Comerç, 19, per canviar
impressions sobre el calendari escol-
lar i l'augment d'indemnització per
casa que estableix l'Estatut.

A l'Hospital de la Santa Creu com-
ençarà el dia 5 d'octubre el curs
sobre malalties de l'aparell digestiu
organitzat pel Dr. Gallart en col·la-
boració amb altres professors.
La matrícula és limitada.
Per a dades dirigir-se a la Dipos-
taria de l'Hospital.

De l'alcalde accidental de Barcel-
lona hem rebut 20 bonos triplicats
corresponents a les festes de la Mer-
cè a l'objecte que siguin repartits
entre famílies necessitades, segons
acord de l'Ajuntament.

Demà, dilluns, sortirà cap a Bre-
da, on desenvoluparà les seves escoles
pràctiques, un batalló del regiment
d'infanteria de Badajoz, que aquests
dies està realitzant marxes prepara-
tòries.

El batalló de muntanya de Berga
sortirà demà de Manresa per a des-
erollar les seves escoles pràcti-
ques, fent nit a la Pobla de Lillet,
per a dirigir-se dimarts a La Mol-
lina, pel Coll de Toses.

Els exercicis els practicaran en
combinació d'una bateria de munta-
nya, que sortirà d'aquesta plaça di-
retament a La Molina.

A la Rambla del Centre, davant del
Passatge Bacardí, l'autòmobilus 3439 B,
atropellà a Josep Maria Torres An-
ton, de 17 anys, cirabotes, trencant-
li el terç inferior del radi dret, con-
tusions i erosions al peu dret i genoll
esquerre.

En topat un tramvia de la línia
32 amb el carro 1605 i dels que an-
aven al tramvia Teresa Javerní, de 35
anys, resultaren ferits a la regió ma-
lar esquerra i espatlla i Joan Fernán-
dez, de 36 anys, erosions a la cama
dreta.

Una bicicleta que anava per la Ron-
da de Sant Antoni, davant de Se-
púlveda, atropellà a Teresa Sancho
Serahana, de 74 anys, causant-li con-
tusions a l'ancó esquerre.
El ciclista fugí.

L'autocamión 6139 B i el sidecar 617,
al davant del Palau de Belles Arts to-
paren. El sidecar restà desballestat i
el conductor Salvi Suñs Palomés de
24 anys, amb ferides a la cama dreta.

Al carrer del Dos de Maig el carro
núm. 54, atropellà a la nena Irene
Pérez Catalan, de 18 mesos, causant-li
contusions a la cuixa esquerra.

L'automòbil 8197 B, al carrer Vilano-
va, atropellà a Joana Puig Cazús, de
15 anys, causant-li contusions i ero-
sions a la regió costal dreta i com-
moció visceral.

Al carrer d'Aragó un gos mosse-
gà a Josep Llofriu i Rubio de 11 anys,
ferint-lo en la regió delatada.

Els veïns del carrer de Tallers, en-
tre Jovellanos i Rambla, han demanat
al governador que s'acabi l'escàndol
que ocasionen les dones de mala
conducta, les quals s'han apoderat de
la via.

Lleóard Sicília Madrid, de 23 anys
i Marian Fernández Garola de 23
anys, venien peix, sense permís al
carrer de l'Arc del Teatre, cantonada
Olm i en reconvenir-los el guàrdia
s'insoletaren, llençaren el peix per
terra i mogueren un gran escàndol.
Foren detinguts.

El gitano Jaume Gil Pla, de 29 anys,
agredí a Rafael Castells i Bet de 28
anys, fent-li una ferida incisa d'un

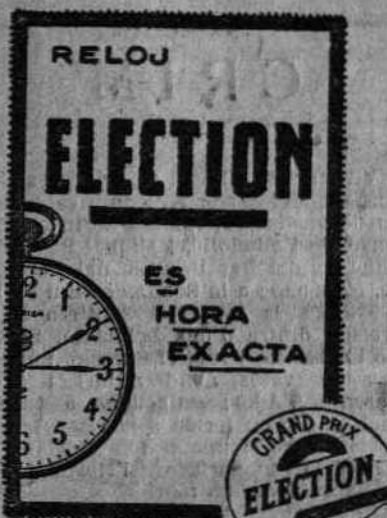
centímetre i mig d'extensió i de cinc
o set de fons obliquament a la regió
submamilar esquerra.

Antoni Marzo Gómez, de 33 anys,
i Miquel Cid Martínez, de 44 i Anto-
ni Mata Camps de 42, es barallaren
i foren detinguts per escàndol públic.

Durant aquestes festes de la Mercè
s'inaugurarà el local nou, Quintana,
3, principal, de la societat d'esbarjo
«Nin Guerrero». Amb tal motiu hi hau-
rà balls de sala, tarda i nit, i a
l'ensam s'hi posarà en escena la
comèdia «Els germans Ferrerons», i
l'antiga i divertida peça «Un cop
d'Estat». A la funció teatral s'hi con-
currirà per rigorosa invitació.

Avui, diumenge, a les nou del matí,
hi haurà un partit de futbol al camp
de la Granja Experimental i un cos
a peu. Els premis seran una copa
d'argent i medalles.

Demà dilluns, al matí, es repartiran
bons de pa als pobres i després s'a-
nirà a beneir la nova senyera.

MARES
tindreu
MOLTA LLET
prenent
Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del sud
de plantes lletíeres que pasturen in-
stintivament els mamífers quan tenen
necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1
combat l'albúminúria, dolors i molès-
ties propis de l'estat, desentrolla i for-
tifica el nou ésser, tonifica la mare i
predispone per a un part feliç i llet
abundant.

En la lactància: Rob-Vida núm. 2
augmenta la quantitat de llet, l'enri-
queix en caseïna i mantega, refa la
mare de la desnutrició causada per
l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Miret,
plaça Comercial, 9, Barcelona.

Vida religiosa

Avui: Santa Tecla, verge i màrtir. —
Demà: Nostra Dona de la Mercè i Sant
Grau, bisbe.

Quaranta hores: Avui, a la Reial
Capella del Palau. Hores d'exposició:
De dos quarts de nou del matí a dos
quarts de set de la tarda. — Demà, a
la mateixa capella.

La missa d'avui: Dominica XVIII
després de Pentecostes, color morat.
— La de demà: Nostra Dona de la
Mercè, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona

de l'Estrella, a Santa Anna. — Demà,
Nostra Dona del Remei, a Sant Jaume.

Adoració nocturna: Avui, Torn del
Puríssim Cor de Maria.

Vetlles en sufragi de les ànimes del
Purgatori: Avui, Torn de Maria Mare
de les Ànimes, a la seva capella, Es-
corial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de
Nostra Dona de la Mercè, a la mateixa
capella.

Solemnes cultes amb què l'Associació de
devotes de la Santíssima Verge de la Mercè,
establerta a l'església parroquial de Sant
Cugat, celebrà la seva festa principal en el
present any de 1923, quaranta cinquè de la
seva instal·lació.

Demà, dilluns, dia 24, a les vuit, Missa de
comunió general amb plàtica pel reverend
senyor director.

A les deu, Ofici solemne, cantat per la
capella de música d'aquesta església en
salutació dels glòries de Nostra Senyora de
la Mercè i el reverend pare Josep Bellido,
Cominó.

A la tarda, a les quatre, solemnes Vir-
gílies i Completos, cantades per la reveren-
da comunitat.

A dos quarts de set, Rosari, Trisagi Ma-
ria cantat i exercicis de la Novena i se-
guiment besaman.

Les Congregacions de la Purificació de
Nostra Dona i Sant Francesc de Borja, de la
Immaculada i Sant Lluís Gonzaga, i de l'A-
nunciació i Sant Joan Berchmans, celebra-
ran la Comunió general reglamentària del
present mes, demà, dilluns, festivitat de la
Mare de Déu de la Mercè, a les vuit del
matí, a l'església del Sagrat Cor (carrer de
Casp).

Bisbat

Retornà a Olot el doctor Miquel Serra,
bisbe preconitzat de la diòcesi de Ca-
mbres.

Demà, dilluns, festivitat de Nostra Se-
nyora de la Mercè, celebrà les seves bo-
ces d'or sacerdotals, amb una solemne fun-
ció religiosa a l'església de Sant Sever,
el reverend don Josep Maria Lluch i Ca-
sas, beneficiat, degà de la parròquia de
Santa Maria del Mar. Amb dit motiu, el
respectable sacerdot ha rebut valuosos pre-
sents.

Diumenge vinent predicarà en aque-
sta Catedral el canonge doctor Ribó.

Han tornat a Barcelona, donant per
acabat el seu estiu, els canonges d'aquesta
Catedral, doctors don Gabriel August i don
Marian Vilaseca i el mestre de cerimònies
don Daniel Salvador.

Ahí va tornar d'Olot, acompanyat del
seu germà el bisbe preconitzat de Canàries
doctor don Miquel Serra.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de
les onze del matí a la una de la tar-
da: Capella de Santa Agata, Plaça
del Rei.

Municipal: Obert de les deu del ma-
tí a la una de la tarda i de les qua-
tre a les set de la tarda: Casa de la
Ciutat.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura.
— Segon pis de la Universitat.

Museu Pedagògic de Ciències Natu-
rals de L. Soler Pujol. — Plaça Real,
núm. 10.

— Del Consell de Foment (Aragó,
núm. 287, principal). Agricultura,
Indústria, Comerç i Patologia vegetal.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de
les onze del matí a la una de la tar-
da: Capella de Santa Agata, Plaça
del Rei.

Municipal: Obert de les deu del ma-
tí a la una de la tarda i de les qua-
tre a les set de la tarda: Casa de la
Ciutat.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura.
— Segon pis de la Universitat.

Museu Pedagògic de Ciències Natu-
rals de L. Soler Pujol. — Plaça Real,
núm. 10.

— Del Consell de Foment (Aragó,
núm. 287, principal). Agricultura,
Indústria, Comerç i Patologia vegetal.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de
les onze del matí a la una de la tar-
da: Capella de Santa Agata, Plaça
del Rei.

Municipal: Obert de les deu del ma-
tí a la una de la tarda i de les qua-
tre a les set de la tarda: Casa de la
Ciutat.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura.
— Segon pis de la Universitat.

Museu Pedagògic de Ciències Natu-
rals de L. Soler Pujol. — Plaça Real,
núm. 10.

— Del Consell de Foment (Aragó,
núm. 287, principal). Agricultura,
Indústria, Comerç i Patologia vegetal.

Pública. Tots els dies feiners, de deu
a una i de quatre a sis del a tarda,
els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrogra-
fia, Paleontologia i Conquillologia, de
la Societat de Ciències Naturals
«Club Muntanyenc», Princesa, 14, pri-
mer de la Corona d'Aragó: Carrer dels
Comtes de Barcelona.

Provincial Universitaria. — Oberta
de dos quarts de deu del matí a dos
quarts de dues de la tarda: Edifici
de la Universitat.

Biblioteca de l'Institut de Fisiolo-
gia (Facultat de Medicina), especia-
litzada en Fisiologia, Biologia i
Biquímica, tots els dies feiners,
de deu a una. Dies festius, de dos
quarts d'onze a dos quarts d'una.

D'Història Natural de l'Acadèmia
de Ciències i Arts: Rambla dels Es-
tudis, 2.

Arús. — Oberta de deu a una del
matí, i de set a nou del vespre. Pas-
seig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca de la Cambra de Comerç
i Navegació. — Oberta els dies feiners,
de dos quarts de deu a una, i de
dos quarts de quatre a vuit; els diu-
menes, de deu a una.

Deis Museus Artístics (especial de
Art): Oberta de les deu del matí a
la una de la tarda. Museu Arqueolò-
gic; Palau Reial del Parc.

Centre Excursionista de Catalunya
(Carrer del Paradís). — Oberta de sis
de la tarda a dos quarts de nou del
vespre.

De la Universitat: Edifici de la Uni-
versitat.

Biblioteca pública de Sant Andreu
de Palomar (Santa Marta, 18 i 20). —
Oberta de les vuit a les deu del ves-
pre.

— Institut de Cultura i Biblioteca
Popular de la Dona. — De les deu a
dos quarts d'una del matí, de les
cinc a dos quarts de nou de la tar-
da, els dies feiners; de les deu del
matí a dos quarts de sis de la tar-
da, els diumenges. Els dilluns, al
matí, roman tancada.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda
per l'Associació de la Premsa Diària,
Canuda, 13, primer. — Oberta al pú-
blic tots els dies feiners, de sis a nou
de la nit, i els festius, no diumenges,
de deu a dotze del matí.

De Protocol: Notariat, 4.

Biblioteca del Consell de Pedago-
gia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12
a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda.
Els diumenges, de 11 a 1 del matí.

Aquesta Biblioteca és circulant.

Biblioteca de l'Escola Elemental del
Trellat (Urgell, 187, Casa Batlló). —
Especialitat en obres d'ensenyament
tècnic per a obrers. Oberta tots els
dies feiners, de sis a vuit des ves-
pre.

De l'Associació de la Premsa Maria
(Canuda, 13): De sis a nou del ves-
pre.

D'Història Natural de la Universi-
tat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Cata-
dral.

— Especial de Patologia Vegetal del
Consell de Foment (Aragó, núm. 287,
principal). Pública. Tots els dies
feiners, de deu a una i de quatre a
ment també es pot visitar els dies
festius.

RULL

Metge-Dentista
Successor de Simó

Treballs d'escola nord-americana

Extraccions	1 duro
Obturacions des de	2 duros
Corones d'or des de	8 duros
Dentadures completes des de	30 duros

Treballs especials de pont i corones de plati a preus
especials.

INCRUSTACIONS

Consultes tots els dies (fora els diumenges) de 10 a 1 i de 4 a 7

Passeig de Gràcia, 46, pral.
(entre carrers Consell de Cent i Aragó)

Solfeig i Teoria
Violí - Violoncel
Piano - Armonia
***** etc., etc. *****

INSTITUT MUSICAL CASALS

Diagonal, 440, principal (entre Passatge de Gràcia i Claris)

Obertura de curs: 1.er d'octubre
Conseller artístic: PAU CASALS
Director: ENRIC CASALS
Màtrícules: d'11 a 1 i de 5 a 8

La situació a Barcelona

LES ESTADÍSTIQUES DEL TREBALL

El «Butlletí Oficial» publica la següent circular del Govern civil relativa al servei estadístic d'anys, jornades i salaris:

«Per a la pràctica del servei estadístic de variacions de l'atur forçat, jornades i salaris, ordenat als alcaldes d'aquesta província mitjançant circular inserida en el «Butlletí Oficial» núm. 211, corresponent al dia 3 de l'actual, convé dictar les següents previsions:

Primera. El servei es realitzarà utilitzant precisament fulles disposades com el model inserit al final de la circular citada, ja siguin impreses o manuscrites, però que no s'hàn de demanar a la Delegació Regional d'Estadística de l'Institut de Reformes Socials sinó que les oficines municipals les confeccionaran o se les procuraran directament.

Segona. Les fulles estadístiques corresponents a l'any 1922, tramessas pel delegat regional d'Estadística de l'Institut de Reformes Socials a les Alcaldies respectives perquè envienxin de terme de comparació en preparar l'estadística de 1923, seran tornades al ciutadà funcionari en tractament amb els antecedents que corresponguin a l'any en curs, havent de dirigir la documentació precisament al carrer de Sclòtia, núm. 29 (Barcelona), perquè sense aquest detall corre que els sobres que es lliuren en altres dependències oficials on poden extraviar-se o endarrerir-se, motivant aquesta circumstància la imposició de sancions als alcaldes per incompliment del servei en acabar el termini fixat per a la seva realització (dia 23 del corrent).

Tercera.—Es de la major importància comprovar l'existència, quantitat i variacions de l'atur forçat en cada localitat, així com fixar els salaris de la població obrera que treballa en cada indústria o activitat econòmica, tenint en compte les nomenclatures existents en cada classe de treball; per exemple, forjador, ajustador, muntador, etc., en la transformació de metalls; teixidor, biseller, nuador, etc., en les arts tèxtils, i en la indústria local de que es tracta en conjunt i consignat els salaris que corresponguin en la proporció màxima més freqüent i mínima en cada nomenclatura.

Quarta. En rotular cada fulla estadística amb el nom de la indústria es procurarà concretar, quan procedeixi, mitjançant noms específics, la matèria primera que es transforma o el producte que s'obté, car s'observa en ocasions que tota la denominació genèrica d'«Art tèxtil» o d'«Art fabril» es consignen dades interpolades de la indústria tèxtil propiament dita, de gèneres de punt, de filatura i del ram de l'aigua en una mateixa fulla, no precisant-se tampoc si els que es transforma és cotó, llana, lina, seda, etc., amb perjudici del servei de distribució geogràfica de les activitats econòmiques de Catalunya.

La mateixa prevenció ha de fer respecte de les indústries mineres i de les indústries químiques, les fulles estadístiques de les quals apenes truen, del producte que obtenen o si donen idea del mineral que extrau la matèria que utilitzen.

Cinquena. Les Alcaldies de les poblacions rurals tindran present que per al servei estadístic que alludeix aquesta circular solament interessan els antecedents de la població obre-

ra assalariada; és a dir, que viu habitualment del jornal o salari que cobra en pagament del seu treball al camp. Per consegüent s'abstindrà de consignar en les fulles estadístiques d'Agricultura com obrers assalariats als masovers (colonsos), vassallers, parcers i arrendataris residents en el terme municipal, així com als petits propietaris que viuen del conreu directe de llur terres.

Es recomana als alcaldes que en la pràctica d'aquest servei, que tendeix a establir un coneixement reflexiu de l'economia de cada localitat, impedeixin les precipitacions i faltes de precisió en el treball i procurin, en canvi, que aquest es realitzi en vista d'antecedents i dades que concretin la realitat viva del terme municipal encaminats a llur cura.

EL CONFLICTE TEATRAL

Nota comunicada pel Sindicat Musical de Catalunya:

«El Sindicat Musical de Catalunya i l'Associació d'Empresaris d'Espectacles Públics, a requeriment del Delegat Regi del Treball, cercant un arranament definitiu sobre els tres punts en litigi ja publicats i havent-se personal aquest Sindicat en el cas dels empresaris, aquests van ampliar-los amb altres ja presentats anteriorment i deixats sense efecte.

Tots els punts expressats, en conjunt, lluny de solucionar el conflicte l'agreuïen fins a l'extrem de deixar-lo sense solució possible, allargant el locaut declarat per les empreses a aquest Sindicat.

El Sindicat Musical fa constar que les orquestres que actuen en els teatres Romea, Novetats i Eldorado no pertanyen a aquesta entitat.

Segons sembla, l'empresa del teatre Victòria té ja contractada per a la temporada de sarsuela que prepara, una orquestra constituïda per elements independents del Sindicat Musical de Catalunya.

Es diu que la dificultat amb que topa ara l'empresa és la de no comptar amb choristes, i això és el que retarda la inauguració de la temporada.

LES SUBSISTÈNCIES

Ahí, a la tarda, es va reunir la Junta de Subsistències, prenent els següents acords:

Taxar el sucre blanquet a 175 pessetes el quilo, venda al detall.

Dirigir-se al president del Directori encarint-li la necessitat que la Junta Central taxi el preu del sucre giler.

Assenyalar el preu de compra a l'engros de mongetes a 82 pessetes els 100 quilos fora de Barcelona.

Posar el pa a 65 cèntims el quilo.

Continuar l'estudi per tal de taxar les farines a fi de regular-se en el successiu el preu del pa.

En vista de les manifestacions del vocal de la Junta senyor Coma Ferrer assegurant que el vi es venia al Penedès i Martorell a 18 cèntims el litre, assenyalar el preu de venda a les botigues a 45 cèntims el litre el negre i a 50 cèntims el blanc.

Els delegats de les estacions enològiques tindran cura de vigilar la puresa del vi que es vengui.

Per falta de temps, es va acordar celebrar una altra reunió el dijous vinent per ocupar-se del preu del carbó vegetal, de la llet, dels ous i de la carn.

Les taxes acordades començaran de regir, segurament, dimecres vinent.

Segona part: Primer, «Tristany i Isolda», preludi-mort d'Isolda, Wagner; Segon, «ament musical», Schubert; Tercer, «Pastora enamorada», sardana, Garreta; Quart, «Jota de la «Dolores», Bretón; Cinquè, «Tannhäuser», obertura, (primera audició), Wagner.

No s'executarà cap obra fora de programa.

SUBHASTA

S'ha celebrat la subhasta per a la construcció d'una tuberia al passeig de Sant Joan entre els carrers de València i Aragó, essent adjudicatada provisionalment al senyor Sala Gumara per 12.440 pessetes.

S'ha celebrat la subhasta per a la construcció de diverses obres i plantacions a la plaça de Riera, adjudicant-se provisionalment al Poment d'Obres i Construccions per la quantitat de 12.114 pessetes. Fou presidida pel regidor senyor Escaló i autoritzada pel notari senyor Grande.

DEMANANT UN GRUP ESCOLAR PER A SANT MARTÍ DE PROVENÇALS

Els representants de les Societats culturals i polítiques de Sant Martí de Provençals que es reüniren temps enrera per a sol·licitar de l'Ajuntament que es construïxi un edifici per a grup escolar a la part baixa de l'antiga barriada han visitat al president de la Comissió de Cultura don Joaquim Maria de Nadal preguntant que defensés la petició que en l'indici sentit dirigiran dintre poc a la Corporació municipal.

CRIM

Vivien maritalment en una casa de dispenes del carrer Nou, una cantadora de music-hall, Adela Puerto, de 20 anys, de Valladolid, i Miquel Barceló, cambrer del Bar Rosales, del Paral·lel, cantonada a la Ronda de Sant Pau.

Ahí, a la tarda, se sentiren tres trets a dintre d'una habitació. Sortí de l'habitació i fugí el Barceló. Entraren els veïns al dormitori i trobaren a l'Adela estesa a terra, amb una greu ferida a la regió frontal esquerra, i una pistola Buffalo.

L'Adela fou portada a l'Hospital de la Santa Creu, on morí.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de oca Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mitjana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Llorca, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 33.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32

Especialitat en camises a mida

L'Exposició del Moble

LA REVETLLA D'AYUI

Promet veure's molt concorreguda la revetlla que es celebrarà a l'Exposició de Moble, avui, a la nit.

Aquesta festa nocturna, la qual revestirà una singular brillantor pel seu especial caràcter, es desenrotllarà en dues parts, totes dues plenes d'igual atractiu.

A les nou de la nit tindrà lloc a la sala de Trillatge, situada al Palau d'Art Modern, un sopar a l'americana, al qual assistiran notables personalitats i bon nombre de famílies distingides que h'n sol·licitat que els siguin reservades taules.

Després d'acabar l'elegant àpat, se celebrarà un ball entre els comensals.

A les deu de la nit tindrà lloc, a les amples places compreses en el recinte, una gran festa popular, durant la qual es dispararà un super-castell de focs d'artifici. Dues bandes militars executaran elegides composicions a les places d'acòs dels d'is Palaus i a la placeta superior, on, per a major comoditat del públic, hi haurà instal·lats quioscos de refrescos, tabacs, xocolata, etc., etc.

Es d'esperar que, donada l'encertada reunió dels elements que han de participar en aquesta revetlla, serà nombros el públic que damà a la nit es congregarà en els jardins i espais lliures compresos en el recinte de l'Exposició, per a gaudir de l'ambient d'aquells magnífics paratges i dels superbes panorames que d'allí es veuen.

UNA GRAN FESTA INFANTIL

Entre les festes projectades per a donar major relleu al certamen que s'està celebrant als Palaus de Montjuich, revestirà excepcional interès la de caràcter popular que s'anuncia pr al dia de la Mercè.

Els organitzadors d'aquestes festes han posat des d'un principi especial cura que al costat de les vetllades aristocràtiques se celebrin altres actes importants, propis per atraure a aquells esplèndids llocs un gran contingent de públic de totes les classes socials.

El programa que s'ha confeccionat no pot ésser més modist i atractiu, i ofereix en conjunt una impressió de grandiositat poques vegades assolit en festes d'aquest caràcter.

Les grans masses d'executants que se situaran a l'espaiosa plaça de les Columnes i amples escales afuents produirà un efecte magnífic d'animació i bella perspectiva.

La part principal d'aquesta grandiosa festa, anirà a càrrec dels nois de la Casa de Caritat, que en nombre de 1.000 executaran exercicis de gimnàstica, artística i altres grups del dit benèfic establiment efectuaran diversos ballets, ostentant vistosos vestits típics, confeccionats expressament per aquesta festa.

Al mateix temps es formaran les pittoresques rondes de «ball de bastons» i de les «cintes».

Durant la festa es dispararan focs japonesos, sorprenent espectacle que serà molt apreciat per l'element infantil.

Els gegants i nans de la Casa de Caritat contribuiran al mateix temps a donar més animació i color a aquesta festa, la qual deixarà una gratíssima impressió en el públic, que en gran nombre, sens dubte, acudirà difluns a l'Exposició, per a contemplar tan super espectacle.

En diversos llocs dels jardins que voltan als palaus, s'instal·laran teatres de putxinel·lis i dues bandes militars de música amenitzaran la festa amb els seus acords, executant el següent programa:

Bandes de Vergara.—Pas doble, «Ecos de Andalusia»; fantasia, «La Alsaciana»; fantasia simfònica, «La Euterpe»; fantasia, «El asombro de Damià»; fantasia, «Moros i cristians», i pas doble, «València II».

Bandes de Jaén.—«Versalles» (marxa), de N. Queipo; «Granada i Sevilla» (súite), d'Albéniz; «La ciudad eterna» (fantasia), Granados; «Entre flores» (dansa andalusí), de F. J. Pacheco; «Kukukama Estapo» (intermezzo), de Michiels; i «Las majas de Talavera» (passada), d'Alonso.

VISITA DEL SENYOR BISBE

Visita l'Exposició del Moble el senyor Bisbe d'aquesta Diòcesi doctor

Guillemet, acompanyat de distingides personalitats.

El prelat sortí complagut de la visita i de les atencions que se li dispensaren i tingué frases d'elogi per a l'organització del certamen i la bellesa que resplendeix en les seves principals instal·lacions. El doctor Guillemet en acomiadar-se feu vots pel ple èxit d'aquest certamen que tan alt col·loca el nom de Barcelona.

EL FESTIVAL D'AYUI

La jornada d'avui serà una de les més brillants que se celebren al recinte de l'Exposició del Moble. El programa confeccionat per aquest dia és com es veurà ultra modist i variat i selecte.

Al matí amb motiu de la visita oficial del Foment de les Arts Decoratives se celebrarà la primera conferència de la sèrie a càrrec del director dels Museus de Barcelona En Joaquim Folch i Torres que desenvol·larà el tema «L'Amoblament de la casa catalana als segles XIV i XV».

A la tarda s'executaran concerts gr les bandes de Vergara i Circol de Sans a les places compreses en els espais lliures del recinte i a la nit tindrà lloc a les nou un sopar a l'americana al saló de té.

El nombre més interessant i vertaderament sensacional d'aquests festes el constituiran les diferents audicions de radiotelefonía que s'efectuaran tarda i nit.

El comitè executiu de l'Exposició del Moble seguint la seva lloable tasca de popularitzar les manifestacions artístiques que es donen en el recinte ha tingut el feliç encert d'aprofitar la circumstància d'haver-se organitzat a París la missió francesa de telefonia sense fils dirigida per M. Guineau per a oferir al públic de Barcelona l'espectacle grandios d'una audició de telefonia inalámbrica amb caràcter plenament popular.

L'estació emissora es compon de material que porta sobre seu aquesta missió, distribuït entre quatre automòbils, d'una estació emissora radiotelegràfica que transmet els sons a una distància de 300 quilòmetres. Això permet perfectament utilitzar aquests aparells per a una festa com la que tindrà lloc avui a l'Exposició en la qual un públic nombrosísim podrà escoltar clarament els acords d'una música situada a gran distància del Montjuich.

Els executants estaran situats en una elegant casa del carrer de València davant un senzill microfon. Les ondes sonores transformant-se en hertzianes llançaran els acords a una velocitat superior a 300.000 quilòmetres per segon, estenent-los en totes direccions en un radi de més de 300 quilòmetres, de manera que podran ésser recollits en les estacions receptoríes de tot Catalunya.

L'estació receptora s'instal·larà a l'«Explanada» de l'Exposició d'una manera senzillíssima i el públic podrà sentir perfectament amb tota comoditat i des de qualsevol lloc igual que si els artistes es trobessin presents.

El concert radiotelefònic que es donarà a la tarda a les cinc, es substarà al següent programa.

Cançó, per Mateu Guiltart (tenor); Fragment de l'òpera «Tosca» i cançons espanyoles pel mateix senyor Guiltart. Diversos trossos d'òpera executats per Mme. Leonce Padell primer premi de violí del Conservatori de París, per don Santiago Torrent violoncellista, primer. Premi del Conservatori del Liceu de Barcelona per don Joan Vives, clarinet (solista) de l'Orquestra Simfònica.

A la nit se celebrarà un gran ball popular als acords de la música transmesa per radiotelefonía.

Donada la novetat de l'espectacle i el seu alt valor artístic i científic, en dubtem que assistirà un públic nombrosísim.

Recomanem a les entrades i als particulars que tenen a bé trametre's articles o notes explicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell i una firma

Municipi

BUSTOS DE PERIODISTES A LA PLACA DE TETUAN

La Comissió d'Exempla ha acordat proposar a l'Ajuntament: Primer, designar la plaça de Tetuan perquè hi pugui col·locar l'Associació de la Premsa d'Espanya de Barcelona diversos bustos de personalitats del periodisme català, el primer dels quals serà el d'En Joan Masó i Flaquer, que s'inaugurarà el 15 del pròxim octubre data del centenari del seu naixement. Segon: que assisteixi al dit acte una comissió de l'Ajuntament. Tercer: passar a informe de la secció facultativa corresponent la petició que es denominí amb el nom de «Jardí de periodistes», el de la plaça en la qual se'gen col·locats aquests bustos.

APAT ALS COMISSARIS DE L'EXPOSICIO

El Comitè organitzador de l'Exposició del Moble oferí divendres un banquet al president del Certamen i als comissaris de l'Exposició de Barcelona senyors Pich i Maynés, amb motiu de l'èxit extraordinari que dit certamen ha obtingut.

L'acte se celebrà al restaurant Martia.

CONCERT DE FESTA MAJOR DE LA BANDA MUNICIPAL

La banda municipal dirigida pel mestre senyor Lamotte de Grignon, executarà un concert a la plaça de Sant Jaume avui, a un quart d'onze en punt de la nit, executant el següent programa:

Primera part: Primer, «Guillermo Tell», obertura, Rossini; Segon, «Coral variat», J. S. Bach; Tercer, «Minuet de al·legria», Gluck; Quart, «Sinfonia fúnebre a la mort de Sigfrido», Wagner; Cinquè, «L'aprenent de bruixot», scherzo (primera audició), F. Dukas.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Informacions de París

Els pobres sinistrats

Un dels problemes més importants de França, que més derivacions exteriors té i que més influeix en la vida política actual, és el problema dels danys de guerra. No ens referim a la reparació que Alemanya deu, segons el Tractat de Versalles, sinó a la reparació dels perjudicis en béns mobles i immobles que ha hagut de fer França per a aixecar la vida de les regions que foren teatre de la guerra.

La zona que ha sofert el pes de la guerra comprèn totes les terres del territori francès que va de l'Est al Nord, travessant les de Pas-de-Calais, la Somme, l'Oise i passant pel Sud de Senlis, Chateau-Thierry, Espernay, Châlons-sur-Marne, Bar-le-Duc, St. Michel, Nancy, Lunerville, St. Die, seguint fins als límits de l'Oest amb el departament de l'Haut-Rhin i englobant-hi part del departament de la Moselle.

Si és evident que les xifres tenen un valor gràfic i de claredat superior a les lletres, mai tan encertat com en el que al final de la C. de R. es llegeix.

Segons aquesta memòria començada a l'endemà de l'armistici, s'han trobat, després de la llista, 741.993 cases enderrocades; 1.932.479 hectàrees de terra de treball fetes malbé; 53.697 quilòmetres de camins i carreteres, inservibles; 6.123 treballs d'art destruïts; i 22.900 fàbriques enderrocades.

No diuen aquestes xifres, més que totes les paraules, el que fou la tragèdia de la guerra?

El total dels perjudicis causats puja a 102 mil milions de francs or, sense comptar els danys fets directament a l'Estat, dels quals Alemanya sols n'ha de pagar 62 mil milions de francs or.

Un cop acabada la guerra l'Estat tenia que començar les seves primeres obres a la reparació de les regions. Una llei es votà el 17 d'abril de 1919, l'article primer de la qual diu: «La República proclama l'egalitat i la solidaritat de tots les francesos davant les charges de la guerra».

Calia, doncs, reparar les regions de l'Est i del Nord, no sols perquè la plenitud de sa vida, era en l'esdevinidor, com en el passat, una part considerable de la riquesa nacional (no s'ha d'oblidar que la zona desfeta donava el 1/5 dels impostos de França), sinó perquè aquelles regions eren la cuirassa de la República prop d'Alemanya.

La llei del 17 d'abril de 1919, era l'instrument per a aixecar els pobles desfets.

En aquesta llei es dictaven mides per a evitar que l'egoisme d'uns o el

lladrocini dels altres volguessin aprofitar-se de la guerra per a enriqueir-se sobre unes ruïnes. Si hem vist lleis complicades, poques com la del 17 d'abril. En especificar el que són danys «materiais, certains et directs»; en dir qui són els admesos a exercir aquest dret; en parlar del que es compona la indemnitat de reparació; en assabentar com s'avalua el muntant de la pèrdua soferta i l'avaluació de les despeses suplementàries; com s'ha d'efectuar el pagament dels béns ja mobiliaris o immobiliaris, i quan aquest pagament es considera fet; quan acaba el terme donat per la llei per a recórrer en contra de l'assignació feta per als experts i per qui són constatatats i evaluats els danys... etc., etc.

Es una llei feta amb tots els ets i uts, però per tant que ha volgut ésser completa, és complicada i de difícil compliment. L'expediente és fa interminable i els pobres sinistrats que volen recuperar la caseta i els pocs pans de terra que cultivaven amb paciència i amor abans que els seus germans les deixessin inutilitzades, passen un calvari inhumà i ferotge. És l'extensió de la burocràcia que fa el mal, és el que aquí se'n diu «Monsieur Lebourau», que amb les seves declaracions i el seu paper de barba, allarga el martiri del camperol que encara no ha cobrat un centí i va agonitzant una mica cada dia veient que la reconstrucció de la casa s'allunya i que la terra es fa malbé.

Jo n'he conegut un de sinistrat i m'ha contat la seva dolor:

— Tant bon punt — digué — vaig saber que havia de dirigir-me a la Comissió Cantonal (!) vaig dipositar la meua petició, donant-me'n un rebut. Vaig fer la petició com pogui, doncs jo sabia que la podia modificar o completar mentre la Comissió no hagués estatut. La meua petició va formar part d'un expedient que va examinar l'agent administratiu. Aquest em va comunicar en diverses visites els seus punts de vista, fent-me rectificar algunes coses i procurant completar-ne d'altres. Quan la primera part de l'expedient va estar llesta, sota les indicacions del president de la C. C., el secretari em va convocar. Si hagués volgut, millor dir, pogut, m'hagués fet acompanyar per un conseller tècnic, però sóc pobre i vaig anar-hi sol. Com que l'agent administratiu va trobar-hi qualcom poc clar en la meua petició, la Comissió es va esforçar en conciliar les dues parts perquè si hi ha acord s'estableix un procés-verbal i l'avaluació és definitiva. No hi hagué acord entre el que proposà l'agent

administratiu i el que volia jo. La Comissió Cantonal decidiria... Però no, la Comissió Cantonal no podia decidir, perquè no tenia jurisdicció, doncs solament era un òrgan de conciliació. Com que no n'hi hagué, la Comissió obrí un procés-verbal de les peticions i contra-proposes de les dues parts i de llur desacord, constant, si més no, la realitat i la importància dels danys. Vaig rebre aquest document junt amb una comunicació dient-me que sols tenia un mes per a recórrer davant del Tribunal des Dommages de Guerre. Hi vaig recórrer. La primera vegada que l'assumppte meu es va posar a taula no pogué resoldre's perquè per poder estatuir el tribunal, és necessari que hi hagi tres membres i el president, i aquell cop no hi eren... La segona vegada hi eren però no hi hagué tampoc acord, i com que no volia cedir, deprés de tràmits i més tràmits, de dilacions i més dilacions, vaig apellar a la comissió superior, l'última esperança de rectitud... Però els tràmits d'aquella Comissió són més angustiosos que els altres. Es divideixen en dues seccions i quan no, és que l'assumppte és portat a una assemblea plenària que decideix. Però, com que som molts a fer apel·lació i poques les hores de la Comissió superior es fa eterna l'aprovació dels expedients... Fa quatre anys que pledejo. Sols he pagat drets de timbres i enregistrament perquè el restant és de franc! Encara no sé quan podré tornar al meu país amb l'esperança que a l'endemà començaré l'obra de la reconstrucció.

L'home plora. La burocràcia és un mal, però també és un mal la manca d'igualtat... I en aquell afer, ho acaba de descriure amb molta traça En Roland Dorcelles a «Le revell des Morts», les comissions cantonals, els Tribunals i els Consells superiors han treballat ràpidament per a resoldre els expedients dels sinistrats «rics» que no els del pobre pagès de França que tenia una casa un xic enrunada i uns pans de terra que abans de la guerra florien i fruitaven amb magnificència perquè la terra de França és generosa i plena d'amor.

FRANCESC MADRID

París.

(2) L'article 20 de la llei del 17 d'abril assabenta que els danys són constatatats i evaluats per comissions cantonals compostes de 5 membres: Un president nomenat pel ministre de Justícia entre els magistrats, advocats, oficials ministerials en activitat de servei o no; un delegat del Ministeri de Finances i un altre de les regions alliberades; un expert en agricultura, comerç o indústria, segons el cas. Fer sobre de cada Comissió hi ha la reunió que pot fer el Prefecte departamental que representa l'Estat.

L'ocupació del Ruhr

Berlin, 21. — Es desment la notícia segons la qual es deia que l'ambaixador d'Alemanya als Estats Units retornava a Berlín en compliment d'ordres que li havia transmès el canceller Stresemann. — Havas.

Stanley Baldwin

a Londres

Londres, 21. — Ha tornat a aquesta capital el primer ministre senyor Baldwin. — Havas.

Les víctimes de Janina

Taranto, 21. — Han estat desembarcades les despulls dels membres de la missió italiana de delimitació de la frontera greco-albanesa. Ate seguit els cadàvers han estat traslladats a Roma. — Havas.

Prevesa, 21. — Entre els representants d'Itàlia i de Grècia s'ha produït un incident, originat per les objeccions fetes pels grecs a la proposició del delegat italià, el qual sol·licitava del seu país la tramesa de «carabinieri» al territori grec amb l'objecte de garantir la seguretat del correu entre Janina i Itàlia.

Gràcies a la intervenció del delegat japonès, s'ha arribat a un acord. — Havas.

L'evacuació de Corfú

París, 21. — Els periòdics d'aquesta capital publiquen notícies d'Atenes, de procedència britànica, segons les quals les tropes italianes començaren durant el dia d'ahir l'evacuació de la illa de Corfú. — Havas.

Roma, 22. — Certs periòdics anglesos publiquen un comunicat d'Atenes assegurant que els italians han començat l'evacuació de Corfú.

En realitat del que es tracta és simplement d'un moviment de tropes, el qual està mancat d'importància i és degut a motius sanitaris.

L'evacuació no es farà fins el dia 27 de l'octubre mes. — Havas.

Els diaris de Constantinoble

Londres, 21. — El «Daily Express» ha rebut un despatx de Constantinoble anunciant la terminació de la vaga sostinguda pels periòdics de la dita capital. — Havas.

L'evacuació de Constantinoble

París, 21. — Telegrafien de Constantinoble als periòdics d'aquesta que les forces franceses han fet remesa de Seddulbahr a les autoritats turques. — Havas.

Reclamacions dels Estats Units a Alemanya

Londres, 21. — L'import de les reclamacions fetes a Alemanya per simples particulars americans, en concepte de pèrdues i danys ocasionats a llurs propietats durant la guerra, ascendeix a la suma de mil cinc cents milions de dòlars. — Havas.

París, 21. — Comuniquen de Berlín a «Le Journal» que el representant de França a la dita població ha rebut ordres del seu Govern perquè no accepti cap conversa amb el Govern del Reich ni prengui comunicació de cap nota que pugui dirigir-li el canceller Stresemann abans que sigui reconeguda oficialment la cessació completa de la resistència passiva al Ruhr. — Havas.

L'afer de Fiume

Roma, 21. — El ministre plenipotenciari de Iugoslàvia ha donat al senyor Mussolini una carta del senyor Patxitz, explicant els punts de vista del seu Govern pe a l'arranjament definitiu de la qüestió de Fiume. — Havas.

Londres, 21. — L'Agència Reuter manifesta que, segons sembla, Itàlia hauria proposat a Iugoslàvia reconèixer la sobirania d'aquesta sobre Porto Baros i el Delta a canvi de l'anixi de Fiume a Itàlia.

Sembla que Itàlia proposa que sigui establerta una estreta aliança, de caràcter militar i polític, entre Iugoslàvia i Itàlia. — Havas.

Belgrad, 21. — Durant la sessió de la Cambra, el ministre de Negocis Estrangers ha declarat que Iugoslàvia està disposada a prosseguir

les converses directes sobre la qüestió de Fiume.

Ha manifestat així mateix que comparteix el punt de vista d'Itàlia, la qual ha nomenat ja governador per a Fiume. — Havas.

Conferència del bisbe de Marsella

Marsella, 22. — Durant una conferència donada davant la clerecia d'aquesta ciutat pel bisbe de Marsella monsenyor Champavrier, el prelat ha anunciat la creació d'un sindicat eclesiàstic, semblant al que funciona ja a Lió, i que compta ja amb l'aprovació de Piu XI. — Havas.

La «Venus Genitrix» venuda

Roma, 22. — Fa alguns mesos la premsa protestà energicament contra el fet de permetre's que l'estàtua «Venus Genitrix» fos comprada per una personalitat francesa i tramesa a França. La direcció de Belles Arts acabà amb aquesta efervescència publicant un comunicat en el qual es deia que es tractava solament d'una hàbil imitació de tan important escultura.

El «Matino» de Nàpols acaba de publicar una informació demostrant que la Venus venuda a Nàpols era autèntica. Afegix el «Matino» que

una enquesta portada a cap per les autoritats judicials ha demostrat també que s'havien exportat algunes obres d'art antic prenent que es tractava de simples còpies. — Havas.

La confiança franco-britànica

Londres, 22. — La premsa anglesa creu que l'assumppte que avui dia revesteix major importància, és la delimitació de la confiança entre els caps dels Govers frances i britànic està restablerta i que no existeix cap oposició ni divergència en els fins que persegueixen els dos Govers. — Havas.

Latecoere, oficial de la Legió d'Honor

París, 22. — El senyor Latecoere, president del Consell d'Administració de la Companyia general d'empreses aeronàutiques, ha estat promogut a la dignitat d'oficial de la Legió d'Honor. — Havas.

Els incidents de Lugano

Roma, 22. — Aquest matí el ministre de Suïssa a Roma, senyor Wagniere, ha fet una visita al Ministeri de Negocis Estrangers, per a comunicar al president del Consell, senyor Mussolini, els primers resultats de l'en-

questa ordenada per les autoritats generals, sobre els incidents de Lugano.

D'aquesta enquesta resulta que nou persones identificades d'haver participat en el tumult anti-feixista, han estat detingudes i posades a disposició de l'autoritat judicial.

El senyor Mussolini ha pres en compte amb viva satisfacció, el comunicat del ministre de Suïssa, i ha declarat considerar com acabat aquest incident, el qual no és de tal importància que pugui pertorbar de cap manera les molt cordials i antigues relacions de sincera amistat existents entre ambdós països. — Havas.

La resistència passiva d'Alemanya

Aquisgrán, 22. — La policia brega s'ha incantat d'una quantitat important destinada a la resistència passiva. — Havas.

Berlin, 22. — Segons diverses informacions de caràcter oficios, el Govern adoptarà a primers de la vinent setmana, importants i definitives decisions relatives a la qüestió del Ruhr.

La premsa publica diversos comunicats de caràcter, que manifestament acusen el seu origen oficios, preparant a l'opinió pública per al fi de la resistència passiva. — Havas.

A les mines del Ruhr

Dusseldorf, 22. — Continua la vaga en les mines de Diégarth, on els obrers han isat la bandera roja.

A Recklinghausen, la direcció de les mines de Shawwreck ha declarat el locut. Els miners han demanat l'ajut de les autoritats d'ocupació. — Havas.

Mort d'un parlamentari argentí

Buenos Aires, 22. — Ha mort don Marian de Maria, ex-president de la Cambra de diputats. — Havas.

L'Assemblea de la Societat de Nacions

Ginebra, 22. — L'Assemblea de la Societat de Nacions, ha continuat el debat sobre el conflicte italo-grec i sobre el problema de les reparacions.

El representant de la India i després el representant de l'Àfrica del Sud, han exposat el seu punt de vista.

Aquest últim, el representant de l'Àfrica del Sud, en abordar el problema de les reparacions, ha parlat en nom de la Unió Sud-africana, reiterant la crida d'aquells països i a tots els Govers europeus, i particularment als Govers de la Gran Bretanya i de França, perquè arribin a regular la qüestió de les reparacions i si no poden fer-ho, sotmetin l'assumppte a la Societat.

També manifesta que els països neutrals i la Federació Internacional de Sindicats Obrers, està d'acord amb l'opinió, de que sigui la Societat de Nacions la que resolgui l'assumppte, en cas de no poder fer-ho els Govers de França i d'Anglaterra.

Per últim manifesta que la Societat de Nacions ha de fer una crida als països interessats, perquè aquest vital i interessantíssim problema sigui resolt aviat i s'ompli la Societat.

Aplaudiren amb entusiasme els neutrals, i acabà així l'Assemblea, passant-se a un altre assumppte. — Havas.

Ginebra, 22. — El Consell de la Societat de Nacions, en tractar de l'extensió dels principis del tractat naval de Washington als Estats no signants del mateix, ha decidit invitar a la Comissió permanent consultiva a examinar la qüestió de l'extensió del seu projecte tècnic als Estats que que no són membres de la Societat i a procedir a més a un nou examen del projecte primitiu de convencions amb l'objecte d'assegurar l'acceptació universal del mateix.

El Consell proposa aa aquest efecte que la Comissió faci una crida a la col·laboració de perits navals pertanyents a les nacions designades per la dita Comissió entre les que resultin interessades.

Ginebra, 22. — El Consell de la Societat de Nacions ha autoritzat al secretari general a transmetre a la Oficina Internacional d'Hygiene pública de París el projecte d'organització d'hygiene de la Societat de Nacions, que fou aprovada per la quarta Assemblea. — Havas.

Ginebra, 22. — Pel Consell de la Societat de Nacions s'ha acordat acceptar la dimissió presentada pel senyor Wauge, membre de la Comissió de Govern del Sarre i transmetre l'expressió de l'agraïment de la Societat pels serveis que ha prestat durant els tres anys i mig que ha exercit el càrrec.

Per a reemplaçar al senyor Wauge ha estat designat pel Consell el comandant senyor Stephens, del Canadà. — Havas.

La salut de les princeses italianes

Roma, 22. — L'estat de les princeses reials continua essent favorable. No s'observa cap símptoma que faci temer cap recaiguda. — Havas.

L'exportació de gra a Romania

Bucarest, 22. — Amb l'objecte d'intensificar l'exportació de cereals ha decidit no exigir d'avui en avant les demandes d'autorització que fins ara es precisava obtenir.

Unicament es mantindran en tot el seu vigor les taxes d'exportació.

Al mateix temps es proposa procedir a la restauració dels ports, a la compra de màquines de ferrocarril i a la reparació de vagons. — Havas.

El Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA D'AVISOS I NOTÍCIES

Diumenge, 23 de setembre de 1923

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura militar

Les Idees i les Imatges

L'ABSURD
ENEMIC BENAMAT

En els dos escrits anteriors (1) parlàvem del gran enemic, del fals amic per excel·lència: un primer llibre, un primer quadre, una primera esculptura de gran èxit.

Assenyalàvem, en canvi, la fecunda i benfactors acció dels desenganyats, de les destitucions, adreçats als sarcasmes al marge de les nostres obres primícies.

Convé, però, com en tota cosa, no decantar-s'hi massa.

L'èxit primícer és perillós, certament.

El fracàs pel fracàs, de primer any, el fracàs volgut, el fracàs benamat, ressaltaria, però, quelcom d'aberratiu i de contra-natura.

Una cosa és un enemic útil i una altra un enemic benamat. El primer sentiment és racional. El segon—en el sentit que ens ocupa—seria francament monstruós.

Un adolescent fracassat i fracassant, que és complagut en el seu fracàs després de recercar-lo prèviament i sàdicament, seria el més absurd i el més lamentable dels espectacles, un barbaríssim mal exemple, un «made in Russian» veritable.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) —Vegeu LA VEU DE CATALUNYA, data d'ahir.

Dietari històric

23 setembre de 1525

LA DIPUTACIÓ VISITA CONSISTORIALMENT A LA DUQUESA D'ALENÇON

La batalla de Pavía, amb la derrota i presa de Francesc I, influí en les seves derivacions en la nostra ciutat. Aquí arriba el rei presoner, com esmentàvem, i per visitar-lo, quan ja era a Madrid, no deixaren de venir alguns parents seus, fent estada a Barcelona.

El 31 d'agost arribà la duquesa d'Alençon germana de Francesc, amb una esquadra formada per quinze galeres armades, cobertes amb negres crespons, com a senyal de dol. L'acompanyava el gran Mestre de Rodas, i passa per un pont de fusta que s'havia construït, rebent-la el lloctinent i els consellers. Es negà la duquesa a pujar a cavall, com es tenia preparat, i a peu entre el lloctinent i el conseller en cap, es dirigí a la casa de l'arquebisbe de Tarragona, del carrer Ample, en el qual tenia preparat estatge junt amb les seves dames, i on es feu una recepció en son honor.

Havem de dir que a la seva situació i objecte del viatge, eren mercedors d'atenció. Carles I en una lletra als consellers recomanava: «porque deseamos que sea tractada como nuestra propia persona, os rogamos quan estrechamente podémos que quando legare a esta ciudad salgays a recibir la faziendo le toda fiesta y buen tractamiento».

En aquest dia els Diputats i Oïdors, amb molts oficials i ministres de la Generalitat amb llurs veguers, la visitaren, oferint-se-li.

A 5 d'octubre sortí cap a la Cort, acompanyant-la el lloctinent i molts nobles fins a fora de Catalunya. Pel desembre tornà sense haver anunciat la seva arribada. Passà aquí un dia, oïnt missa a l'església de Sant Just, tornant-se'n cap a França.

ESPIGOLAIRE

De Societat

Avui, diumenge, a la nit, tindrà lloc a l'Exposició del Moble, la primera de les revetlles que ha organitzat el comitè executiu de l'Exposició.

Sens dubte serà el lloc de reunió de les més conegudes famílies de la nostra ciutat, car sabem que són moltes les que s'han inscrit per al sopar a l'americana.

Butlletí internacional

22 de setembre de 1923

L'IMPERI BRITANIC

Fa molts pocs dies, en un dels seus articles de fons, preguntava el Times, de Londres: «What are the right names for the inhabitants of the United Kingdom and for the members of the British Empire, or, as some prefer to call it, the British Commonwealth?» Es a dir, quin nom escau als habitants del Regne Unit o als membres de l'Imperi Britànic, o, com alguns s'estimen més anomenar-lo, a la Federació Britànica?

I, molt subtilment, el gran diari londinenc notava que, entre els mots Briton, Britisher i British, ja havien sigut bandejats els dos primers, l'un per improcedent, l'altre per americanisme. Cal, doncs, adoptar-ne el de British, britànic, car el d'English, anglès, no comprèn ni tan sols els habitants de tota l'illa.

Es cosa sabuda que els escocesos i els galesos ni són anglesos ni volen ésser-ne. El cas d'Escòcia és un cas notable. És una nació, amb plena consciència de la seva personalitat nacional, però que viu a gust dintre l'imperi que ha contribuït a formar amb els seus esforços. Escòcia té la seva bandera nacional que tots els clubs escocesos del món exhibeixen públicament i que el govern de Londres protegeix i empara com una bandera britànica, encara que no sigui la bandera anglesa ni l'oficial de l'imperi. Tot el que hagi trobat un escocès en el seu camí haurà fet aquesta curiosa experiència. Sou, doncs, anglès? Li haurien demanat i ell us haurà respost, invariablement: Anglès, no. Sóc escocès.

El Times diu que la parla escocesa moderna no és sinó un dialecte de l'anglès. Més encara: és, en realitat, literàriament, l'anglès més pur. Però ja que els escocesos no volen anomenar-se anglesos, els diaris i els governs de Londres respecten llur posició sentimental. I Escòcia, conscient de la seva nacionalitat, baldament no en tingui ara una concreció política, vivint a gust dintre de l'imperi, constitueix una de les forces més formidables i més actives d'aquesta Associació lliure de nacions que es diu la Federació Britànica.

Davant aquesta curiosíssima situació, davant aquesta admirable aptitud d'imperi que demostra Anglaterra, permetent-li la convivència dels pobles més diversos i de les formes de govern més distintes, el Times exclama, amb agudesia molt britànica:

«It is an almost unparalleled instance of the bankruptcy of nomenclature. Our race has apparently outstripped its powers of selfdescription; by growing great and ubiquitous it has become nameless and perhaps unnameable.»

«Heu's aquí un cas gairebé inòit de la fallida de la nomenclatura. La nostra raça sembla haver superat la seva potència de descriure's: creixent i desenrotllant-se arreu, ha esdevingut sense un nom i tal vegada sense possibilitat de tancar-se en un nom.»

Aquest és l'esperit que fa grans els imperis. Tot el contrari de la concepció suïcida de xifrar el màxim patriotisme d'un país en la màxima restricció del concepte del mateix país.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Hi haurà ball, concert i focs artificials.

No pot ésser lloc més apropiat per a aqueesta classe de festa l'Exposició del Moble, ja coneguda habitualment.

Han tornat del Nord d'Espanya la senyora baronesa de Maldà, i fills i el conegut aristòcrata En Pere Casas Abarca.

Es troba de viatge pel Bòstfor el vescomte de Güell.

De Suïssa han tornat els marquesos de Casa Brusi.

Són a la Puda de Montserrat el ministre japonès Champlin amb el seu secretari particular Chenelof.

Demà, dilluns, festa de la Mercè, Patrona de Barcelona, celebren llurs dies, entre altres, les marqueses de Vilanova i Geltrú, San Mori, vídua Blondel del Estanque, Lamadrid, vídua Castillo-Torrente, comtessa de Munter, senyores i senyoretes de Villevichia de Girona, Llorach de Delgado, Folch vídua Gallard, Giralt d'Armengol, Sarriera de Sabater, Solotongo vídua Monegal, Despujol, Parellada vídua Carulla, Ros de Francesc, Sicart de Barnola, Garriga d'Arquer, Juncadella de Pella, Saguer de Cabestany, Caralt de Rosal, Galindy de Seebold, Viola de Senillosa, Grau de Margenat, Cantarell de Bori, de la Riva, Rich de Gay, C. de Balanzó, Pous, F. d'Alomar, Martí, Blanco, Roma, Pratsmaró, vídua Arató, Turrell, Subirana de Masó, vídua Carreras, Plà de Mateu, Torras, Garriga-Nogués, Desvalls, Alós, Plaudollé, Sabadell, Despujol, Ponsich, López de Lamadrid, Sentmenat, Güell i López, Bertran i Musitu, Bofarull, Montoliu, Viala, Masó Gollerichs, Reynoso, Llinàs, Fortuny, Vidal-Cuadras, Casanova de Ferrer, Churrua, Senillosa, Canals, Pous i Ferrer, Rosés i Rigalt, Armet de Cacho, Daurella, Salvià, Monegal, Coma, Gollerichs, Sanmartí, Bori, Torres de Xicoy, Gorgas, Tusquets, Plantada de Colomé, vídua Cumulada, Peris Mencheta d'Esquerdo, Simon de Murillo,

Abaria de Cabarrús, Canalias de Juncyent, Prats de Jordà, Baixeras de Nadal, Florença de Muntadas, Duran d'Abadal, vídua Clarell, Alegret de Tubau, Vidal-Ribas, Rocamora, Cullaré, Morera, Marfà, Ponce de Leon, Vallet, Oller, Dorda, Romeu, Elias de Molins, Peray, Palletà, Caratneu, Camps, Bafilló, Sivatte, Romania, Espinós, Llopis-Casades, Poch, Bertran, Rull, Serra, Soler, etc. Les felicitem cordialment.

FIVE

Polítiques

Aquest
número de
LA VEU DE
CATALUNYA
ha estat
passat
per la
censura
militar

EN MACIA A PERPINYA

Perpinyà, 21. — Ha arribat l'ex diputat catalanista senyor Macià. — Havas.

DE L'ORIENT

La terra de les sorpreses. — La intranquil·litat eterna.

TANMATEIX augmenta en intensitat el bufarut de la pertorbació als Balcans i terres veïnes. Tot just sembla que entra en vies de resolució un problema, ja se'n presenten de nous, i la inquietud adquireix noves proporcions i l'opinió resta desorientada i la confiança en els governs més i més afeblida.

Retreiem dies enrra la confusa situació en que es trobava Grècia presentant-se-li el conflicte de la frontera albanesa per mor de l'assassinat de la comissió delimitadora italiana. L'energia de Mussolini no dolegia l'energia del govern grec, representant de la força armada del país, qual ha defensat fins a l'últim moment la inculpabilitat del coronel Botzaris, al qual els italians acusaven directament. Davant una força armada major, han pogut accedir solament a donar unes satisfaccions que repugnen a la majoria del país. Sembla, doncs, que per aquesta banda està arreglat en principi. Resulta, però, que la majoria dels ciutadans es pronuncien contra el govern i que en les properes eleccions la majoria serà aferrissadíssima, puix a desgrat de les traves que en l'exercici de la propaganda troben tots els partits, aquella es porta a terme d'una manera insistent. La premsa oficiosa i la que simpatitza amb el règim, es descabdellen en elogis del govern i els seus actes, però l'oposició, que encara surt, ha de desfer-se en atacs i censures a tot plegat, segons donen a comprendre les múltiples columnes en blanc i la composició picada que prenen bona part de les pàgines dels diaris. Les eleccions, de no variar-se la data de la convocatòria, han d'efectuar-se el 28 del mes entrant, i, segons manifestacions dels caps encarregats, la censura prèvia durarà fins dos o tres dies abans de celebrar-se aquelles. L'interès del govern és afavorir el triomf dels ministerials i del partit de reconciliació de M. Zaimis. Aquesta mateixa manera de comportar-se confirma els rumors del mar de fons que agita l'opinió.

Un altre conflicte encara no ben resolt, i els últims dies més aviat grengat, és el que la qüestió de Fiume ha plantejat entre Iugoeslavia i Itàlia. Els orgulls nacionals són factors importantíssims en el tràmit d'aquesta qüestió, reflectint-se en els articles patriòtics dels òrgans teòcràtics. Refusat l'arbitratge suís, les alternatives d'aproximació i allunyament es renoven cada dia. Ja se'n assabentaran els nostres lectors per la informació diària. El que no és tan públic és l'activitat diplomàtica que, per assegurar la resolució favorable, cada potència posa en joc. De part de Sèrbia amb Txecoslovàquia i Romania, les seves aliades, són seguides les manifestacions de cordialitat i l'estesa de nous vincles unitaris, que contrabalançin la potència italiana.

Ultra aquest conflicte, Iugoeslavia està remoguda pel moviment croata, accentuat cada vegada més. Després d'un comunicat dels separatistes permetent llurs propòsits amb persecucions o a les bones, el Govern central ha multiplicat els procediments repressius i fa poc que han estat empresonats i estan processats bell nombre dels diputats croates que més se significaven. La censura no deixa entreveure fins a quin punt l'actuació d'aquest representant al parlament únic és reflex de l'opinió; de totes maneres un sector d'electors sí que l'encarnen.

Si no tan greu com aquest conflicte d'ordre interior és el que en l'ordre internacional planteja, d'ésser certa (la setmana passada explicarem els dubtes i els fonaments que puguin treure's de sa consideració) la concentració de forces a la frontera búlgara motivada per l'activitat amb què, hom diu, s'organitzen els comitatjers en territori de Bulgària. Una altra volta el Govern d'aquest país ha ofert sos bons oficis. I no podria ésser una confusió amb els elements agraris que organitzaven el contrapoc que aliats amb els comunistes han executat aquests últims dies? Ens manquen encara detalls oficials i les informacions privades són contradictòries. Probablement la setmana que ve podrem parlar-ne extensament. Per a desfer un error molt estès basti observar que, per bé que imposat per un moviment militar, el ministeri està compost de personalitats civils.

J. M. C.

Breviari crític

MILLAS-RAURELL: TERCEIR LLIBRE DE POEMES

IV

No és ver líric modern el poeta que no es troba alguns moments sol amb la seva ànima, tancats els sentits corporals a tota impressió exterior. En les poesies «Els altres ulls», «Boires», el poeta ens parla dels misteriosos sentits interiors que s'han de descloure plenament en la pura espiritualitat de l'altra vida. En Millas, en la primera d'aquestes poesies, posa al «Cant Espiritual» d'En Maragall una glossa més espiritual i més mística, i m'atreveixo a dir més cristiana, que la composició del Mestre en Maragall demana a Déu que quan s'actueguin els seus ulls humans, n'hi obri uns altres de més grans, per contemplar la seva faç. En Millas trobem més: aquests ulls són els que la té mig oberts a dintre seu en aquesta mateixa vida, i que frueixen dels paisatges pregonis del propi esperit. L'oració és la mateixa en un i altre poeta; però així com En Maragall no comprèn com seran aquests ulls més grans que demana a Déu per contemplar la seva faç, perquè ell no té ulls sinó per al món exterior, En Millas no demana a Déu uns nous sentits; sols li demana que en

l'altra vida li acabi d'obrir aquests mateixos ulls interiors amb els quals ell ja contempla a mitja llum el món del seu esperit. No explica, aquesta diferència, la de dues líniques molt distintament orientades? En Millas troba sempre el sentit místic de la vida en els estats emotius de la seva ànima. En la poesia «Cadenes», les idees de la felicitat i del dolor són comentades pel poeta amb paraules prenyades de la més profunda intenció mística i l'emoció del seu propi viure li fa intuir profundes relacions entre els estats més oposats del seu esperit i entre aquests estats i la Divinitat. La força lírica d'En Millas es revela en un altre tret: el simbolisme que per ell tenen tots els espectacles del món. D'una beutat definitiva és en aquest sentit la poesia «Un arbre al cim tot sol». En ella regna una desolació sublim, un batec formidable d'anhel, una visió tràgica de la vida, aquella potència simbòlica dels grans lírics que infon als éssers inanimats l'esperit de l'home i els fa palpar amb tots els goigs i els dolors de la humanitat. En aquesta poesia trobem versos i fins estrofes senceres que s'imprimeixen com un ferro roent en el front de tots aquells que porten un somni de beutat inassolible en llurs dintres. Hauríem de parlar encara del profund sentit de la mort que té el poeta i d'altres aspectes de la seva lírica. Però aquest «Breviari» no ens permet estendre'ns més. Sols volem tenir encara un mot d'admiraçió pel sonet que clou, el llibre i que resum esplèndidament

tots els aspectes essencials del lirisme d'En Millas.

Hem volgut parlar d'aquest llibre malgrat d'haver aparegut fa ja alguns mesos, car creiem que llibres de poesia lírica tan substanciosos com el d'En Millas surten entre nosaltres de tard en tard. En Millas ha entrat en el cenacle de l'alta lírica moderna fent d'emoció, interioritat i pensament. Ja veurem un altre dia que hi ha entre nosaltres encara algun altre representant d'aquesta lírica.

M. DE MONTOLIU

Curiositats mundials

TUTANKAMEN TORNA EN ESCENA

A primers d'octubre el senyor Carter, que junt amb el difunt lord Carnarvon va descobrir la tomba de Tutankamen, tornarà novament a Luxor per a reprendre les exploracions dels tresors de la famosa tomba de Farao. En una conferència que ha donat a la Societat de Geografia d'Edimburg, el senyor Carter ha dit que l'exploració de la tomba de Tutankamen requerirà almenys tres anys més, ja que els 600 objectes recuperats en la temporada passada sols representen la quarta part dels objectes que romanen encara entre els diversos compartiments de la tomba. Afegí que ço que resta posar a la llum constitueix, indubtablement, la part artística més important del tresor reial.

A mig octubre, el senyor Carter espera poder reobrir la tomba i prosseguir tot seguit a desmuntar el sarcòfag per a poder examinar la urna funerària i el seu contingut. El senyor Carter està persuadit que el sarcòfag contindrà la mòmia del rei Tutankamen en perfectes condicions, amb les seves joies i els embalsams del seu grau. Tret el sarcòfag es podrà entrar fàcilment als compartiments que hi ha al darrera.

La remoció del sarcòfag permetrà també l'examen i la reproducció fotogràfica de les pintures murals que ornamenten la cambra mortuòria, a la qual s'atribueix una gran importància arqueològica.

LA REVENJA DEL MARC POLONES

Fa dos anys, quan el plebiscit de l'Alta Silèsia, els comerciants alemanys de Beuthen es divertien embolicant objectes petits en bitllets de banc polonesos d'un i de tres marcs, per demostrar el poc cas que en feien.

Actualment els polonesos tornen la pilota als alemanys. Una casa de Varsòvia ven xocolata en estolxos que van coberts amb bitllets alemanys de mil marcs.

HUMOR IRLANDES

Lord Crewe, l'ambaixador d'Anglaterra a París, és un conversador molt divertit, i en els seus lleures sol contar als seus interlocutors algunes anècdotes retrospectives. Recentment recordava una visita que va fer durant la guerra a un hospital de reguardia. Li fou presentat un valent «tommy» en molt dolorós estat, puix almenys havia rebut quaranta explosions d'obús. Lord Crewe, va voler saber el seu nom i després de quina regió era originari.

—Què sou — li va demanar.
—Soc metllet irlandès.
—Ah, i l'altra metllet? — insistí somrient lord Crewe.
—Coto i embenatge — replicà el ferit.

UNA REINA DE VAGANCES

La «Revue Française» ha contat una deliciosa anècdota sobre la reina de Romania, la qual ha passat el mes d'agost a la finca de Saint-Briac. La sobirana, poetessa de gran talent, escriptora de primer ordre, es distingeix en l'art decoratiu, de tal manera, que tota una part del seu palau de Sinaia, a Romania, ha estat arranjada i moblada sota la seva direcció. Tan gran és el sentit que té de la decoració la reina, que en les coses més senzilles hi troba motius enginyosos i bonics.

Recurrent la platja de Saint-Briac, va veure algunes conxes planes, espècie de coques de Saint-Jacques, de tons delicadament acolorits, de les quals en va fer provisió. Les portà contentíssima a la finca, i per la virtut del seu ingeni delicat, formaren la més estranya i més original de les pantalles.

Una nit, una verdulera dels encontorns que havia anat a la finca, la qual proveia l'amable reina, en veure la bona dona no pogué resistir-se d'ensenyar-li la seva obra.

Temes històrics

El triomf dels cristians

QUAN, després de la mort de Crist, els apòstols es dispersaren i la nova religió s'estengué i envai la mateixa Roma, començà a ésser objecte de persecucions per part dels Emperadors.

A cada moment eren sorpresos aquells primitius cristians per les mesures draconianes que contra ells dictaven els governants de la capital del món i havien d'amagar-se sota terra per a celebrar les cerimònies de llur culte i per a fer en comú llurs pregàries.

Tot era aprofitat per a perseguir-los i exterminar-los; de qual-sevol pretext es servien per a iniciar una nova persecució. El famós Tertul·lià, que tan bé deixà retratada aquella època, deia: «Si el Tiber se surt de mare, si el Nil no sobreix, si hi ha carestia d'aigües, si tremola la terra, si sobreix una fam, una pesta... es crida tot seguit: Cristians: als lleons!»

Quan les legions romanes eren vençudes a la Macedònia, o a la Tràcia, o a l'Egipte, o a la Gàl·lia, els mateixos cabdills, per a desviar la indignació que allò havia de produir al poble, iniciaven tot seguit una nova persecució contra els cristians, presentant-los com a enemics de l'Estat; quan les immoralitats i les vexacions i la cràpula dels governants ultrapassaven tota mesura, i el poble, la plebs, començava a roncar amenaçadora, altra vegada queien damunt els barris dels cristians els esbirros, i s'obria el circ i s'oferia l'espectacle de les feres devorant els creients.

Els cristians, que vivien com a pàries dins d'aquella societat; que no participaven en cap de les funcions del govern i l'administració pública; que es veien privats d'ostentar la creu redemptora, que era llur bandera i el signe de llur fe; que no trobaven mai ni que se'ls fes justícia..., eren a cada punt perseguits a pretext de coses que res no tenien que veure amb ells. Tot moviment militar o civil, tot cop d'Estat, tota revolució que a Roma tinguessin lloc, sempre acabava perseguint els cristians.

Fins l'infame Neron, després d'haver fet cremar la ciutat, n'acusà els cristians i els féu objecte de la més cruel de les persecucions.

I aquells cristians, tan avorrits i perseguits, triomfaren i dominaren Roma i dominaren el món. Aquells que semblaven humils sectaris, que havien de viure reclosos en tenebres, que no tenien més ideal que una fe ardent i apassionada, que no tenien altra arma que la pregària... van destruir la que semblava potent i indestructible societat que els perseguia, la del Cèsar, i del Senat, coronat de llorers, i de les Legions, triomfants en mil batalles, i dels Cortesans, en colles innombrables, i dels Arcs de triomf, i dels palaus immensos, i dels obeliscos i les estàtues...

Els perseguits triomfaren perquè anaven guiats per un ideal —força incontestable, arma indestructible, foc que dona vida i no crema. — Aquella Creu, que en tantes disposicions havia estat prohibida, aquella Creu que els perseguidors feien amagar, mentre obligaven a ocupar son lloc als deus que els creients avorrien, triomfà esplendorosa i brillant, perquè els que l'adoraven ho feien amb fe pura i viva, amb esperança sense defalliment, amb caritat ardent i apassionada.

I la societat perseguidora, caigué estrepitosament i desaparegué per sempre, malgrat comptar amb la força i amb el poder i amb la riquesa, perquè estava completament corrompuda, minada per tots els vicis, corcada fins a la medulla...

P. ROQUESBLANQUES

—Aquí velen — li va dir — el que he fet amb les conxes de Saint-Briac.
—Molt bonic — exclamà la dona. Pot ben dir-se que li ha sortit bé. Ves que s'arriba a fer d'aquestes coses!

I no ben informada, indubtablement, de la situació social ni de la personalitat de la clienta, la innocent venedora ategí:
—D'aquests objectes n'hauria de fer i després vendre'ls. Hi guanyaria força diners.

TRAMVIES SENSE COBRADOR

Fa uns quinze anys que fou introduït als Estats Units el sistema de tramvies sense cobrador, per raons d'economia, en certes línies de poc tràfic. Després d'haver restat encallada durant anys, la idea va pendre un major desenvolupament durant la guerra. Així és que per l'octubre de 1922 es comptaven més de 6.000 cotxes del sistema ideat per l'enginyer Birney.

El passatger entra al cotxe per la plataforma del davant, i a la vista del conductor disposat al preu del viatge dintre un aparell registrador. El conductor no pot donar marxa fins que la porta és tancada i aixecat el pujador. Durant la marxa el conductor té constantment la mà damunt un botó.

Si la treu per causa d'indisposició o per qualsevol motiu, el corrent queda interromput, entren en joc els frens i el pujador s'abaixa automàticament. Aquest tramvia, que sols es pot utilitzar per un trajecte ben determinat i de preu únic, justifica el nom de «Safety car» (cotxe de seguretat) que se li ha donat. Té capacitat per 28 persones assegudes, és de pes reduït i s'engeguen i s'aturen molt ràpidament.

EL XAMPANY COM A MEDICINA

El paquebot «Leviathan», arborant el pavelló americà, va sortir l'altre dia de Xerburg portant un miler de passatgers. Entre els viatgers que tornaven als Estats Units, n'hi havia cinc cents de primera classe, figurent entre ells senadors dels Estats de Teunee, d'Illinois, de South, de Dakota, d'Arkansas, de Virgínia, i membres del Congrés. El «Leviathan» era transformat, doncs, en un veritable Parlament, en el qual, en ple Oceà, els «leaders» polítics farien bons discursos.

L'eloqüència fa agafar set, i com que el «Leviathan» sols serveix aigua clara per begudes, diverses senyores, per aplanar aquesta dificultat, es feren lliurar certificats de metges prescrivint-los el xampany com beguda de taula.

Presa de possessió

El canonge Doctor Boada

Avui, a les deu del matí, després del res de Nona, es celebrà la solemne cerimònia a la nostra Catedral Basílica de possessió al nou canonge de la mateixa, molt il·lustre senyor doctor don Joan Boada i Camps, secretari de Cambra i Govern d'aquest Bisbat.

Al dit acte acudí una gran concurrència d'assistents, amics tots del prebendat, fins al punt de poc abans de començar la cerimònia amb dificultat podia transitar-se per les dues ales del claustre pròximes a l'entrada de la Capella del Santíssim.

La donaren possessió en nom de l'excel·lentíssim Capítol Catedral els molt il·lustres Capítulars doctors Marian Vilaseca i Alfons Ribó, actuant de secretari el molt il·lustre doctor Josep Gasia.

Foren testimonies els excel·lentíssims senyors don Josep Moner i Nogués i don Eduard Sevilla i Montoliu, representant aquest últim per don Joan Taltavull.

Entre els particulars assistents poguérem veure a don Enric Ràfols ex-capítular a Corps per Vilafranca de Penès, i els diputats de la Mancomunitat don Josep Mari i don Rosend Piqué.

Es trobaren presents tot el personal de la Secretaria de Cambra, Cúries, Comptabilitat, Habilitació del Bisbat, Junta Diocesana, Comunitat i Junta d'Obra de la parroquia de la Santíssima Trinitat de Vilafranca del Penès i una nombrosa representació de la parroquia de Santa Maria, de la mateixa localitat.

Rector i Comunitat en ple de la parroquia dels Sants Just i Pastor, quasi tots els rectors i ecònoms de la capital amb el president del seu il·lustre Col·legi don Onofre Biada, rector de Santa Maria del Mar; rector del Seminari, doctor Felip Tena, i representació del Claustre de Professors del mateix; Arxiprest i comissió de Beneficència de la parroquia de Sant Felip, de Sabadell; reverendíssim pare Lluís Tallada, general dels reverends de la Sagrada Família; secretari «provincial» de les Escoles Pies de Catalunya i rector del Col·legi de Sabadell de la mateixa Ordre; representants de les Ordres religioses de la capital; molt il·lustre doctor Angel Garriga, canonge de Lleida; il·lustríssim senyor don Jaume Martorell, ex-vicari general castres; Clero parroquial forastera i incomptables sacerdots i famílies distingides d'aquesta capital; nombrosa representació de les Associacions religioses de les reverendes escoles i altres diverses; Associacions de la parroquia de la Concepció, així com la Junta dels «Sants» de la del Pi.

Acabat l'acte passaren els concorrents a la Sala Capitular per a donar l'enhorabona al doctor Boada, passant després aquest, amb la comissió del Capítol a saludar a l'excel·lentíssim senyor bisbe.

Ens associem de debò des d'aquestes columnes a les entusiastes felicitacions que ha rebut el nou prebendat.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria de l'Assumpció Vives i Leonard de Sánchez Puig. Ha mort a l'edat de 28 anys. Avui, a un quart de dotze. Diputació, 411. Cementiri Vell.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

N'Emili Ramonet i Registon, vidu de Na Mercè Nicolau. Enterrat aquest matí al Cementiri Vell.

Na Dolors Català i Flotats, vídua en primeres i segones núpcies, respectivament, d'Ignasi Carreras Mauri i Francesc Riera Roses. Enterrada aquest matí a Tiana.

En Wenceslau Guadall i Mateu. Enterrat ahir a la tarda a Matadepera.

ARTICLES PER A COL·LEGIAL i GÈNERES BLANCS

PREUS sense competència.

Mireu les escaparatges.

Fins el dia 6 d'octubre complet assortit GRAN EXPOSICIO

SALONS DE BELLES ARTS

Actualment Exposició de Mobles, Tapisseries, Quadros, Làmpares, Altombres, etc., i tot el que constitueix l'ornament de l'habitatge, dintre del gust artístic més refinat.

EL SIGLO

Conservatori del Liceu

DIRECTOR

D. Joan Lamote de Grignon

Matricula des del 20 de setembre

Apertura de curs - 1.er d'octubre

Lavabos
Banyeres
Bidets
Escalfadors
Dutxes
Waters
etc.

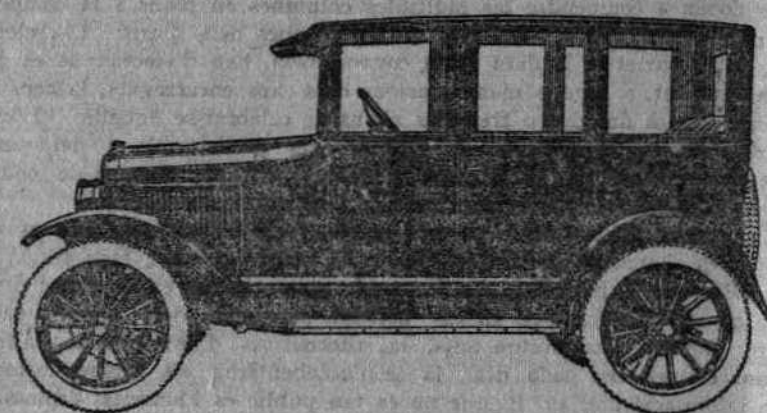
PREUS REDUITS

JAUME SAURET

7 - Carrer Pelayo - 7

OVERLAND

L'AUTOMÒBIL MUNDIAL

El cotxe de més alta qualitat

i el de

MÉS BAIX PREU

Demaneu preus i proves al seu agent per a Catalunya, Aragó i Balears

PERE CISA ALSINA

Clarís, 98

BARCELONA

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
23 SETEMBRE 1923

LA FAMÍLIA DELS GARRIGUES

J. Pin i Soler

—Bestiar?
—He fet vendre la darrera mula...
—Llenya? Ja sé que és cosa d'emboïllar i poc produït... Doncs, «amigu», no veig més remei que hipotecar encara o vendre.
—Vendre jo? — féu lo Garriga com si li proposés una cosa infamant.
—Per què no?
—Lo bé de Déu regal amb ma suor? Vendre jo que em ve de mos pares? Jo vendre? Què diran?
—Res tindrà d'estrany. Què voleu que diguin? Què Massa que sap tot-hom la impossibilitat en què esteu de treballar... Nosaltres direm que us desfeu d'uns quants jornals de terres dolentes.
—No en tinc de dolentes!
—Menys bones... en fi, penseu-hi bé i preneu determinat.

Remenà una mica el braser, tornà a comptar-se els diners i no sabent què dir ni què fer, se'n baixà a casa seva.

En lo Garriga la força del mal, venent la carn, produïa efectes que mai obtingueren ni la reflexió ni els consells.

Amb docilitat i paciència suportava que li parlessin de coses que, estant bo, l'haurien irritat i tret de mare.

Vendre! Paraula terrible per qui tant arrelada tenia en l'esperit la voluptuositat de posseir terres. Vendre ell, que per a comprar hauria venut, estant bo, anys de Paradís. Vendre! L'home que tota sa vida havia treballat per a adquirir, de l'un lo jornal d'horta llevant amb la seua, de l'altre lo recó de bosc que rodona els seus.

Vendre l'hereu Garriga? No podia ser... I què dirien? Qüestió trágica! Què dirien los envejosos, los desdenyats, los qui ell mirava amb desprec? A l'arbre calgut tots hi fan llenya! I tots s'engreixeran de mes despulles. Tots s'alegraran de una ruïna...

Atribulat s'adonava de què ni un sol amic tenia en lo terme i de què ni un sol se donaria el treball d'explicar lo fet d'una manera plausible.

Ple de congoixa se presentava al qui comprés part de ses terres alabant-se d'haver-lo tret d'apuros, trobant-ho tot mal conreat, arrencant pinada i plantant vinya, rebassant vinya i fent ordi.

Quan a força de concessions amb lo propi esperit arribà a suportar un moment la idea de vendre, pensava

en lo preu que volia de sa hisenda i en la dificultat d'escollir lo tros per a ser venut. Impossibile decidir-se!

L'una parada era massa prop de la masia, no calia pensar-hi, l'altre llindava amb lo camí, la de la plana era massa formosa, la de boscos seria poc pagada.

Per fi, embastant, cosint plans i descosint-los, arribava a fer la llista de lo menys bo i l'espantava veure quantíssim devia vendre per a quedar en pau i treure's de sobre la terrible obligació dels interessos hipotecaris, corts que es mengen les més grans fortunes!

Vela el seu fill gran amb poc desig de remuntar la casa, i amb la imaginació avançant los anys, lo Moli vell reduït altre cop als estrets marges que tingué. La reducció de riquesa minvant lo prestigi del nom, acabava per veure sos hereus confosos entre gent obrera d'una ciutat, esclaus d'una indústria o trafic, quan podien ésser amos en la bec i noble ofici de pages.

Per amargantes que fossin ses deduccions, li tornava i retornava certan medís d'eixir d'una situació ruïnosa... Pobre vell! Res trobava.

Vendre? Hipotecar? D'aquí no eixia

La bossa o la vida

L'hereu tornà al Mas un vespre, tot místic i silenciós. Sense establir ell mateix lo matxo, lo donà al vailet i corrent s'enfilà dret a la cambra de son pare.

Aquest en veure'l se'l mirà de fit a fit esperant que parlés.

—He baratat lo matxo — digué començant la conversa tot furient.

—I què?

—Com que heu fet vendre la mula i el matxo no val la pell... — Amb la mirada semblava cercar un objecte absent.

De cop l'hereu, amb veu fosca i com hauria pogut dir-ho un bandoler:

—Vull diners — féu a son pare.

—Crida a l'orfe.

—Per què — afegí l'hereu, permetent-se ser encara més insolent.

—Crida a l'orfe... — repetí el vell amb el poset d'amo, i quasi la veu del verdader Garriga.

L'hereu arronsà les espatlles i anà en busca del Narcís.

—Dóna-li — digué el Garriga veient-lo entrar — lo que has pujat de ca don Pau.

—Ja hi falten los diners que la tia ha pres pel «gasto».

—Lo que quedí.

Lo Narcís obri el calaixet de dalt de l'escriptori, ne tregué els diners i els allargà a l'hereu.

—Vint-i-set duros? — féu aquest comptant-los.

—No n'hi ha més — respongué el vell.

I l'hereu, orgullós d'haver aconseguit tan fàcilment una victòria que atribuïa al seu parlar arrogant, continuà amb lo mateix to, dirigint-se al Narcís:

—Esquitxa uns quants duros més.

—Ramon! — féu lo pare.

—Los necessito, los he promès, he baratat lo matxo...

—No vull saber res: — vés-te'n!

—Ell és diners, i jo que sóc l'hereu, sembla que captiu... Bé tenen prou

raó... hostes vindran que de casa et treuran... Pensar que un fill de...

Lo Narcís, confós, anava a eixir, quan passant prop del malalt, aquest li prengué la mà, dient a l'hereu:

—Aquí no hi ha hostes! Ton germà i tu sou causa... — i la mirada i el bellugament de cap, n'acabaren lo sentit... — i si l'hoste, com tu dius, ha cuidat lo pare ferit i vell, si ha guardat la casa abandonada pels que en porten lo nom, i els uns fugen i l'altre es queda, qui dins de ma casa és l'hoste?

—Si s'ha quedat no és per vos.

—Hereu!

—Jo m'entenc i ballo sol.

—Ets tan malvat que no creus ni gu capaç d'abnegació.

—Tot són comèdies... Lo que és aquest un gata moixa que, demostrant interès, viu amb l'esquena dreta.

—Tes paraules no m'ofenen — replicà l'orfe.

—Es clar, com que sóc un zero! Però tal podria dir que el pare sabés la causa de l'interès que sembles pendre per la família.

Lo vell, amb gran ira, los ulls encosats, lo cap tant aixecat com podia, mostrava a son fill la porta.

—Doncs bé — féu aquest amb ràbia — No me n'aniré sense desbotar. Ja que tant alabeu al qui vos ha cuidat mentre vostres fills us ferien...

—Llengua de veri — cridava el pare, torçant-se en sa cadira.

—Lo Garrut s'ha quedat per a festejar amb la nena.

Un llamp calent a llurs peus no hauria causat més atonia en lo malalt i lo Narcís.

Un silenci profund succeí als crits de poc ara. Lo vell se passava

LES TERRES CATALANES

VALENCIA

Visita d'inspecció a l'administració del nostre Ajuntament. — Deten-
ció de patrons. — Un tret hono-
rable de la nostra Diputació.

Ahí, a tres quarts d'una, quan era
major l'animació a la Casa de la Ciu-
tat, i en el moment que el batlle
bailava l'escala, se presentaren el se-
cretari general del govern civil, coro-
nel senyor Rodríguez Carril i el ti-
nent coronel de la Guàrdia civil, se-
nyor Salmeró.

Al pati de l'Ajuntament es situà un
escamot de la guàrdia civil sota el
comandament d'un tinent. Aquest do-
na escorta als esmentats caps, els
quals penetraren al despatx de l'Al-
calde amb el batlle En Joan Artal,
durant un ofici en el qual el go-
vernador li comunicava que havia
nomenat el sudit coronel, senyor Ro-
dríguez Carril, el seu delegat perquè
presidís una visita d'inspecció a
l'administració municipal, examinant
l'estat de caixa, arxius i comptes.

Immediatament es donaren les or-
dres oportunes, procedint-se a practi-
car l'arxius, en qual diligència es-
tigueren presents el Comptador i el
Dipositari, a més a més dels indicats
senyors.

El senyor Rodríguez Carril ordenà
després que es convoqués amb ur-
gència l'Ajuntament per a celebrar
sessió extraordinària a les sis de la
tarda.

Tot seguit abandonaren la Casa
Consistorial, essent aplaudits pel pú-
blic.

La notícia del que passava circulà
ràpidament, veient-se el carrer de la
Sang i voltants, envaïts per la gen-
ta.

A les quatre de la tarda continuà la
inspecció, trobant-se en sos llocs tots
els empleats municipals.

També acudí el comptador de la
Diputació, senyor Carbonell, sense
dubte per ajudar els senyors Ro-
dríguez Carril i Salmeró, en llurs tre-
balls d'inspecció.

Tornà el públic a acoblar-se davant
de l'Ajuntament, i abans de les sis
es feia impossible el trànsit pel dit
carrer.

A l'hora assenyalada ocupà la pre-
sidença el senyor Rodríguez Carril.
Les tribunes estaven atapeïdes.

Als escans prengueren seient el se-
nyor Artal i la majoria dels regidors,
 llevat de la minoria albina.

Actuà de secretari el senyor Jimé-
nez Valdivieso, que ho és de la Cor-
poració.

Obrí la sessió, i entre l'expectació,
es donà lectura a l'ofici que abans
perlem, i tot seguit el senyor Ro-
dríguez Carril, digué textualment:

«En donar compte a l'excel·lentí-
ssim Ajuntament de la missió que
m'ha estat encomanada, manifeste
els senyors que al despatx, gentilment
cedit pel senyor batlle, m'honorà
en rebre a aquells que tinguin quel-
com que manifestar-me i creguin que

la correcció que acompanyarà a tots
els meus actes serà la que corres-
pongui a la rectitud amb la qual he
de procedir i el respecte que deo
al noble veïnatge que les seves
senyories dignament representen.»

Acte seguit el públic abandonà la
Casa de la Ciutat, estacionant-se no-
vament al carrer de la Sang, que es-
tava ple de gent. Es repetiren els
aplaudiments amb insistència.

El governador civil facilità ahir la
següent nota, que extractem:

En vista dels informes rebuts, res-
pecte a l'actuació de part de l'ele-
ment patronal que utilitza obrers
transportadors, impedit que el ser-
vei de transports es normalitzi, he
ordenat la detenció dels quatre pa-
trons — que anomena — per deixar
incompleta la seva paraula, motivant
amb això la no solució de la vaga.

El president de la nostra Diputació
En Pere J. Serrano ha adreçat al se-
nyor governador civil, comandant En
Marian de la Revilla, un comunicat
que fa gran honor a la corporació
que presidix, del qual copiem aquest
paràgraf:

«Aquesta Diputació, que m'honora
en presidir, no ha de dir si la seva
tasca és bona o dolenta. Perquè tots
la coneixen prou molt encàriment
a vuerència que es serveixi ordenar
que per elements tècnics i de l'absolu-
ta confiança de vuerència, es giri
una acurada i minuciosa inspecció a
aquesta Corporació «provincial» per a
conèixer el més petit detall del des-
enrotllament de la mateixa.»

E. M. F.

València, 20 de setembre de 1923.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Concurs de bestiar

Demà, a Torroella de Montgrí, es
celebrarà un concurs de bestiar, dis-
tribuint-se alguns premis als propiet-
aris dels millors exemplars.

Cursa ciclista

Demà tindrà lloc, en aquesta ciu-
tat, una cursa de bicicletes, organit-
zada pel Centre Ciclista Català.

Els corredors sortiran de la plaça
del Marquès de Camps, al punt de
dos quarts de quatre de la tarda.

Robatori

Al mas Monner, situat al terme de
Sant Feliu de Buxalleu, han estat

furtades 600 pessetes al propietari En
Joan Puig, demés d'un rellot-
ge i altres objectes. Els autors no
s'han trobat.

Altres noves

Mitjançant concurs s'ha de pro-
veir, a Cornellà de Terri, el carrer
de veterinari militar, inspector de
carns i d'higiene i sanitat, amb l'ha-
ver de 365 pessetes anyals.

A Palafrugell s'anuncia un con-
curs, entre propietaris, per tal de
cedir un edifici, el qual es destina-
ria a allotjament de la guàrdia ci-
vil, durant un termini de deu anys,
a raó de 1.600 pessetes cada any.

LLEYDA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

Nou alcalde

Presentada la dimissió pel senyor
Palacin, de la qual cosa ja n'havíem
donat compte, motivada per la cal-
guda del règim anterior, avui ha
cessat en el seu càrrec.

El Govern actual, ha nomenat el
regidor En Francesc Xammar per
substituir-lo.

El consistori ha convocat una ses-
sió extraordinària, per a la presa de
possecció del nou alcalde.

La festa de la Mercè

Amb motiu de la festivitat, de la
Mare de Déu de la Mercè, els Pare-
s Mercedaris i la Confraria del ma-
teix nom, demà a la tarda comen-
çaran una solemne novena. Dilluns,
dia 24, tindrà lloc, a les vuit del ma-
ti, una solemne missa cantada i Co-
munió general.

Per als quotes

S'ha iniciat els pares de soldats
de quota que serveixen a l'Àfrica,
dels reemplaços del 1920 i del 1921,
que acudint demà diumenge, a les
onze del matí, al Circol Mercantil,
on se'ls donarà compte del resultat
del Congrés celebrat a Madrid, per
fer un canvi d'impressions.

Suspensió

Degut a les circumstàncies actuals,
ha estat suspesa l'assemblea general
de regants, de la Conca de Tremp,
la qual havia de celebrar-se demà en
aquella ciutat.

Junta general

A Altona, al teatre Manuel García,
demà, dia 10, tindrà lloc la reunió
de la Junta general ordinària de la
Comunitat de regants de la Sèquia
major d'Altona.

Com a delegat de l'autoritat go-
vernativa, hi assistirà el funcionari
de la Jefatura d'Obres públiques,
senyor Josep Aleu.

Altres noves

Ha estat creat, pel rector de la
Universitat, l'inspector cap de prime-
ra ensenyança d'aquesta «provincia»
N'Antoni Mitjans.

Duen de la muntanya, que les
pluges a la part alta de Tremp, han
estat molt abundants, beneficiant
molt les plantes de tot el terme i
deixant el camp en excel·lents con-
dicions d'ésser sembrats.

El rector de la Universitat de
Barcelona, ha firmat els títols de
batller a favor dels alumnes d'a-
quest Institut: Joan Torrelló, Josep
Soler, Josep Paciello i Josep Camí.

TARRAGONA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

El català i el cardenal

S'ha inaugurat l'exposició de tre-
balls d'aprenent. A l'Ajuntament
s'han fet discursos, havent estat el
més interessant el del cardenal ar-
quebisbe. Ha parlat en castellà, en
la part adreçada a les altres auto-
ritats, i en català quan ha parlat als
aprenents. Ha fet atenció a consi-
deracions respecte de la precisió
de parlar als nats, la llengua que
millor entenguin.

Les festes de Santa Tecla

Aquesta tarda han sortit els ge-
gants, el negret, els nanos, el ball
bastonets, les dames i els vells, els
voluntaris d'Àfrica i els xiquets de
Valls.

Les circumstàncies han desfilat
bastant la festa.

La Fira de Mostres

L'acte de la inauguració de la Fi-
ra de Mostres, s'ha vist extremada-
ment concorregut. No s'han pronun-
ciat discursos. Solament s'han vi-
sitat els estands, alguns dels quals
són ben notables per llurs contin-
guts i per llurs instal·lacions.

No es retira

Contradient el que es deia, avui ha
tornat a sortir «El Camp de Terra-
gona», òrgan del Centre d'Acció Ca-
talana.

De la capel·lana n'ha estat tret al
qualificatiu de «nacionalista».

Altres noves

Aquest matí, a la carretera de Bar-
celona, a la vora d'Albafulla, un au-
tomòbil ha atropellat un ciclista
anomenat Josep Fivaller, de 16 anys
d'edat, havent-lo deixat en greu es-
tat. En un altre automòbil ha estat
portat a l'hospital de Tarragona, on
segueix gravíssim.

Ha retornat de Montblanch, on
havia passat una curta temporada, el
senyor canonge d'aquesta Seu, Ra-
mon Sabater.

El mestre oficial de Constantí,
senyor Joan Sendra, ha passat a Pla-
de Cabra.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLI. — El dia
18 a la tarda, feu sa entrada a no-
stra vila l'eminentíssim senyor car-
denal de Tarragona, anant a rebre
quasi tot el poble. En processó
en la que hi havia les autoritats lo-
cals, representacions de diverses
entitats, confraries i els nens i nenes
de les escoles públiques i particulars,
se l'acompanyà fins a l'església on
l'eminentíssim senyor cardenal diri-
gí la paraula als fidels allí congre-
gats. Després es dirigí a la casa
rectoral, on tingué lloc la recepció
de les autoritats i representacions.
A l'endemà, a les nou, administrà
el Sagrament de la Confirmació, vi-
sitant les escoles, el convent dels P.P.
«Pauls», presidí la festa de la repa-
ració de premis a les poles de l'es-
cola Dominical, visità el Celler Co-
operatiu les caves naturals, on s'e-
labora el novell xampany «Francoli»,
etc., essent per tot arreu aten-
tament obsequiat.

Aviat començaran les feines del
verema.

Mercès a les pluges darrerament
caigudes, la collita encara no serà
del tot miguada. Als llocs de terres
grasses, i que havien pogut retenir
l'humitat, s'hi veuen unes penjades
de raïms que Déu n'hi doti.

Van havent-se els ametllers, en-
cara que aquesta collita, cada any, o
per naps o per cols, deixa molt que
desitjar.

L'altre dia, al propietari de l'ho-
tel Villeguàrdia del nostre balneari,
doctor Salvador Roca, s'estava mi-
rant una escopeta, quant impensada-
ment se li disparà i el tret tocà al
genoll del seu fill gran. Lamentem
viventment aquest contratemps i desit-
gem que trobi ben aviat un complet
restabliment.

El passat d'En Joan Canyelles,
ha estat degudament arranjat per la
brigada municipal; millores que hau-
men de continuar per molts indrets
de nostra vila, que ho demanen pot-
ser amb més insistència encara.

Del balneari, de cada dia en van
desapareixent els estiuants. La tem-
porada estiuana podriem dir, doncs,
ques s'ha acabat, no obstant els
anants i vinents, són molt nombrosos
encara.

A la vana població de Vimbodí
s'hi ha celebrat la Santa Missió, es-
sent-ne predicadors els reverends
P.P. Pijoan i Roca.

Degut a les pluges que han caigut,
aquest any serà pròdig en bo-
lets, sobre tot de rovellons que tan
apreciats són.

El dia 30 del present la Congre-
gació Eucarística dels Sants Àngels
celebrarà la seva festa anual, que
consistirà en actes religiosos a ma-
ti, i en una vetllada musical-literà-

SABADELL

NOTES D'ESTIUIG

Les darreres pluges ens han resolt
a nosaltres que encara vivim en les
ciutats, un amplíssim problema de
comoditat. Podem dir, si volem, que
aquest problema es presentava, d'un
quant temps ençà, amb uns altres tan
alarmants, que feien desitjar inajor-
nable la solució. No sé, però, ben bé
de què ens queixem. En tot home
constitutivament normal i funcional-
ment recte (prescindim aquí de la
trista minoria que constitueixen els
casos anormals i les malalties) els
mals que aquest problema portava,
no li travesaven gairebé la perifèria.
Però el s'ha pogut dir que l'home és
un animal que viu, també es podria
dir que l'home és un animal descon-
tent. Hem celebrat la pluja només
que per esperit de contradicció. No
ens donem compte que ara ja no
podem sortir al carrer sense coll i
coberta, amb aquella mena d'inde-
pendència tota agressiva, i que no
podem sentir aquella joia íntima, fida
d'haver escoltat una veu profunda-
ment al·lucina, d'anar sense res al cap,
i que hem de deixar els balls de car-
rer, i l'alegria dels balls de carrer,
i el poder ballar tota una nit amb
dues cosines que ningú no s'ha aven-
turat a qüestionar.

Els que vivim tot l'estiu a les ciu-
tats, no podem negar que som els més
locats de prejudicis. I sabem ofegar
al fons del cor totes aquestes joies mi-
nuscules (les més cobejables, però,
perquè de joies minuscules se'n fa
l'ampla joia de tota la vida) que ens
porta l'estiu, i celebrem la pluja i
diem: Gràcies a Déu; i maleim l'es-
tiu només perquè tenim ganes de ma-
leir alguna cosa, i fem versos a la
tardor i a l'hivern, i l'únic defecte
que trobem i retrem a la primavera,
és que no sigui eterna.

No em proposo pas rehabilitar-lo,
l'estiu. Múltiples raons m'ho priven.
En primer lloc sé que fóra absolu-
tament inútil. I he de confessar que
jo també he celebrat la pluja més
d'una vegada i he maleït, amb tot
l'entusiasme vil amb què es maleix
una despulla. No tractaré de rehabi-
litar-lo, almenys directament. Assen-
yalaré, només, la relativitat dels
nostres judicis, que un canvi de pa-
satge torna volubles. D'aquí se'n pot
derivar l'orbesa de les nostres vehe-
mències. Potser, al fons del fons,
aquesta és la millor manera, i la més
digna encara de rehabilitar l'estiu,
fent trontollar la petra columna
del nostre dogmatisme primitiu.

Potser no he estat prou just en dir
que la pluja ens resol únicament,
als ciutadans, un amplíssim proble-
ma de comoditat. La pluja resol mol-
tes altres coses, però nosaltres ens
esforcem a no comprendre. I el resul-
tat és el mateix. Això fa pensar que
el fet de què l'home hagi inventat el
termòmetre d'una ciutat, precisament
no és degut a una alegria, lleugera
jugada de l'atzar, sinó a una seve-
ra, rodona, determinació de la fati-
llitat. I això és simbòlic.

Per a demostrar-vos tot això, us
invito a seguir-me des de demà en
el meu estiu ideal, en un poble
de la costa que jo construí ex-
pressament, i el qual, des d'ara, jo
ja us permeto d'emboïllar-lo amb
toles aquelles gràcies tremoloses, que
us creuen la imaginació com quelcom
d'inassolible.

WHITE

Montseny

SANT HILARI. — Continua l'ani-
mació d'estiuants a la nostra vila.
Demostració ben palpable és que du-
rant aquesta última dies n'han tin-
gut dos de continuació de Festa Es-
tival.

Dissabte i dimecres hi hagué co-
lla amb les corresponents sard-
nes a la plaça i danses al Saló de
la Unió, essent com mai s'havia vist
en aquesta època la grandiosa concu-
rència que hi prengué part.

ria que tindrà lloc a l'església ve-
lla a la tarda.

El ball de bastons ultra quadrats
musicals rítmics.

Ha estat uns dies entre nos-
tres, hostiant-se a casa el senyor
Cabeça, el vicari general de Barce-
lona, doctor Parés.

Exposició del Moble

STAND N.º 120

Visiteu aquest Stand on podreu apreciar l'alta qualitat
dels mobles i prestatgeries d'acer

Allsteel

I l'excel·lència de les calculadores

"BRUNSVIGA"

V. GUILLAMET, Ronda Universitat, 31

BARCELONA

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

Dissabte, dia 22.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor francès «Circassie», de Marsella, amb càrrega general.
Vapor espanyol «C. Sornis», de Palma, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 121 passatgers.
Vapor espanyol «Antonio López», de Cádiz, amb càrrega general i 100 passatgers.
Vapor anglès «Pino», de Liverpool, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Buenos Aires», de Cádiz, amb càrrega general i 61 passatgers.
Goleta espanyola «Comercio», de Sant Feliu, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Callera», amb càrrega general, cap a Gandia i escates.
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «S. Giner», en llit, cap a València.
Vapor espanyol «Monte Toros», amb càrrega general, cap a Alacant i escates.
Vapor espanyol «Catalina», amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escates.
Vapor italià «Orsolina», en llit, cap a Sant Rafael.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor francès «Colobrières», amb càrrega general i trànsit, cap a Marsella.
Vapor noruec «Bruse Jar», amb càrrega general i trànsit, cap a Gènova.
Vapor francès «Circassie», amb càrrega general i trànsit, cap a Marsella.
Vapor danès «Gunner», en llit, cap a València.
Vapor espanyol «Trini», amb càrrega general, cap a Màlaga i escates.
Vapor espanyol «Baleares», amb càrrega general, cap a Mahó i escates.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

L'Ensenyament comercial

El mercat del treball ha evolucionat a Barcelona, i arreu del món, en el sentit que cada dia són més desfavorables les condicions en què la joventut troba col·lecció, per tal com l'oferta de treball corrent augmenta, però no la de treball especialitzat; la demanda de treball especialitzat, en canvi, continua creixent, i els joves ben preparats es col·loquen en condicions relativament avantatjoses perquè l'oferta continua essent molt reduïda. Cal portar remei a aquest estat de coses, i res no serà de tanta eficàcia com una bona preparació professional, per la qual s'han d'interessar, no solament els joves que

s'esforcen a assolir una bona situació, sinó també els comerciants i els directors d'empreses mercantils.

Amb tot i ésser Barcelona una gran ciutat comercial, els nostres homes de negocis no han impulsat com devien la cultura econòmica, inhibint-se de tot el que en aquest sentit s'ha intentat d'una manera oficial o bé per la iniciativa particular.

De les Escoles comercials de l'Estat, han sortit fornades de professors mercantils més desitjosos d'assolir la nòmina del professorat de les Escoles oficials que d'influir en la tècnica dels negocis i en l'impuls de l'economia general.

Les Acadèmies particulars (tenen un fonament de lucre que els treu, de primer antuvi, tota influència en la marxa general del desenvolupament comercial, sense que això vulgui dir que els seus ensenyaments no siguin profitosos individualment).

Fa molts anys que, desitjosa d'articular l'ensenyament comercial de fals que respongui a les necessitats de Barcelona, la Cambra de Comerç i de Navegació d'aquesta ciutat té el projecte de crear una Universitat Comercial a l'estil de les que existeixen a Alemanya i als Estats Units. Però mentre aquest somni no es realitzi, les generacions actuals haurien d'aprofitar l'assaig realitzat per la Mancomunitat amb la seva Escola d'Alts Estudis Comercials, que, ultra, formar els futurs professors de les Escoles locals de Comerç que hi ha en projecte — la qual cosa limitaria molt el seu radi d'acció — té la missió d'educar els nostres comerciants donant-los una preparació especialitzada, una capacitat de treball d'acord amb les exigències del temps i, finalment, una sòlida cultura comercial.

Els ensenyaments ordinaris que es donen a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, contenen, en conjunt, tot el que pot exigir la joventut estudiant, pel que es refereix a la formació de directors i alts empleats d'empreses comercials.

Aquests ensenyaments, però, no tindrien la deguda eficàcia si en les relacions entre el claustre de professors de l'Escola i els deixebles no es mantingués el grau d'intimitat necessari per a llevar a l'ensenyament tot rastre de formalisme i per a convertir-lo en una cosa ben viva i, per tant, profitosa. Així la direcció de l'Escola, i amb ella el claustre de pro-

fessors, s'esforcen a realitzar aquest ideal comptant amb la bona voluntat dels deixebles i amb la llur real col·laboració.

Els ensenyaments ordinaris de l'Escola són compresos en els grups següents:

Geografia Econòmica; Mercologia; Organització d'Empreses Mercantils; Aritmètica Mercantil; Estadística Comercial i Assegurances; Dret del Comerciant; Transport i Duanes; Política Mercantil; Moneda i Canvi Internacional; Banca i Crisi Econòmica; Teoria de l'Economia; Política Social.

Amb caràcter extraordinari, el director de l'Escola, explica un curs especial de Treballs Monogràfics per als alumnes avançats i per als ex-alumnes.

La matrícula està oberta fins a fi de mes, per tal com el curs pròxim començarà el dia primer d'octubre.

Les portes de l'Escola estan obertes a tots els estudiants que desitgin, ultra la suficiència indispensable per a seguir amb profit els ensenyaments, el desig fermíssim d'assolir una cultura comercial sòlida. L'Escola compta amb una nombrosa Biblioteca on s'ha establert un servei de préstec per als alumnes, així com amb una col·lecció escolar de Mercologia que cada dia es nodreix amb nous exemplars de matèries primeres i productes elaborats.

La Direcció, la Secretaria i tots els professors, tindran una especial satisfacció a contestar totes les consultes que se'ls facin, a l'objecte de deliberar amb els futurs alumnes sobre la distribució dels estudis en la forma més apropiada a llurs desitjos.

Oficines: carrer d'Urgell, 187. Telèfon H. 87.

Borsa de Barcelona

MERCAT LLIURE DE VALORS

22 de setembre de 1923

Avui, com tots els dissabtes d'aquest estiu, no hi ha sessió oficial de Borsa. Unicament ha tingut lloc aquest matí l'acostumada sessió d'operacions de valors a terme, al Casinó Mercantil.

Aclarida la situació, que motivà la baixa precipitada de les accions a terme, aquests darrers dies, sembla afirmar-se un sentit de normalitat inicial en el dia bursàtil d'ahir, millorant totes les accions llurs cotitzacions.

S'ha fet de Nords, de 62'60 a 63'10 i a 62'85; Alacants, de 62'40 a 62'70 i a 62'50; Andalusos, a 54'50; Orenses, de 14'70 a 14'50; i queden ofertes i de Transversal, a 163'00.

Diferències. — De la tanca d'ahir, a les cinc de la tarda, a la d'aquest matí, han pujat els Nords 0'80, Alacants 0'40, Andalusos 0'50 i Transversal 1'50.

Canvi estranger. — La intervenció directa que té el Govern francès sobre la seva moneda, i tenint lloc aquests dies un emprèstit de la Defensa Nacional, ha mantingut més ferma encara la seva intervenció, fent-se aquest matí, en un moment donat, els francs a 14'20.

Seguint el corrent del franc, també millora el franc belga.

Es uns quants dies que toca a la seva fi, l'alça excessiva que tingueren les lliures i els dòlars. Demés, la pesseta, a les Borses de Londres i Nova York ha estat més ben apreciada, degut a la favorable acollida que han tingut els esdeveniments polítics d'Espanya, a les places esmentades.

Poca variació han tingut les lliures en el transcurs de la present setmana. Els canvis d'aquest matí eren: Francs, 44'00; Sulsos, 130'75; belgues, 37'40; Lliures, 33'38; dòlars, 7'35; llires, 33'25; coronas austriàques, a 115 pessetes el milió, i marcs, a vuit centims de pesseta el milió.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 21 de setembre de 1923

DIVISES XEGS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal 0'32 ptes. escut
Argentina 2'47 » pes
Holanda 2'915 » florí
Suècia 1'865 » corona

Noruega 1'185 »
Txecoslovàquia 22'40 » 100 cnes.
Polònia 0'0000 » 100 marcs

OR

Alfons 40'00
Unces 39'50
Isabel 43'50
Quarts 39'50
Petit 39'50
Dòlars 7'20
Lliures esterlines 35'50
Francs 39'50

BITLLETS

Francs 43'35
Llres 32'90
Lliures esterlines 33'45
Marcs 0'00001
Corones 0'01

Anuncis Oficials

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESpanya

En el sorteig fet avui davant del Notari de l'Il·lustre Col·legi i Districte d'aquesta Cort, D. Anastasi Herro, com a substitut de D. Modest Conde i Caballero, de les obligacions corresponents al venciment de 15 de Novembre pròxim, han resultat amortitzades les següents:

1.500 Obligacions especials Nord 6 per cent.

Números: 4.101 a 200. 2.801 a 300.

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA

DE

13.300 Obligacions Municipals

de 500 pessetes cada una, al 6 per 100 d'interès anual, amb cupons trimestrals, LLURES D'IMPOSTOS PRESENTS I FUTURS, amortitzables a la par en 33 anys, a partir de 1923.

CREADES PER

L'AJUNTAMENT DE MÀLAGA

amb la garantia especial del producte de la decima sobre les contribucions urbana i industrial i la de diferents arbitris municipals.

La Banca Marsans, S. A., adjudicatària de l'esmentat emprèstit, amb el Sindicat de Banquers de Barcelona, S. A., asseguradors ambdós d'aquesta operació, ofereixen aquestes 13.000 obligacions en subscripció pública, al canvi de

97% o sia 485 pessetes per Obligació

el dia 26 de setembre de 1923, a títol irreductible

havent-se de satisfer a l'acte de la subscripció el total import dels títols subscrits.

La subscripció s'obrirà als principals Bancs i banquers de Màlaga, a la sucursal de la Banca Marsans, S. A., a Madrid, i a les següents entitats bancàries:

Societat Anònima Arnús-Gari
Banc de Catalunya
Soler i Torra Germans
Banca Marsans, S. A.
Garriga Negués Nebots, S. en C.
Banc Urquijo Català
Fills de F. Mas Sarda
Jover i Companyia
Banca Tusquets, S. A.
Banc de Préstecs i Descomptes
Nonell Germans
Banca Mir, S. A.
Fills de Magi Valls
Nebots de Parassols i Companyia
Rosés i Companyia

CASSA DE LA SELVA: Bosch i Codola, Jubert i Presas
GRANOLLERS: Banc de Granollers
REUS: Banc de Reus de Descomptes i Préstecs
RIPOLL: P. Suñer Ferrer
SABADELL: Banc de Sabadell
TARRAGONA: Banc Comercial de Tarragona
TERRASSA: Banc de Terrassa
TORTOSA: Banc de Tortosa
VALLS: Banc de Valls
VILANOVA I GELTRU: Banc de Vilanova

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	18.85	00.00	00.00	00.00		18.66
Futura:						
Gener	15.73	15.57	00.00	00.00		15.46
Març	15.48	15.32	00.00	00.00		15.20
Maig	15.24	15.07	00.00	00.00		14.95
Juliol	14.84	14.64	00.00	00.00		14.53
Octubre	16.43	16.30	00.00	00.00		16.14

Alexandria	Octubre	Desembre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	31.23	31.35	Nbre . . .	17.70	00.00	17.45
	Novembre	Gener	Gener . . .	17.85	00.00	17.60
Sakellaridis	35.48	36.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	30.10	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Gener	28.40	28.14	00.00	00.00
Març	28.29	28.09	00.00	00.00
Maig	25.20	00.00	00.00	00.00
Octubre	29.35	29.10	00.00	00.00
Desembre . . .	26.90	28.73	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	29.00	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Gener	25.10	00.00	00.00	00.00
Març	27.89	00.00	00.00	00.00
Maig	27.84	00.00	00.00	00.00
Octubre	25.35	00.00	00.00	00.00
Desembre . . .	22.35	00.00		00.00

Barcelona, 22 de setembre de 1923

ANUNCIS D'ESPECTACLES

Teatre Català ROMBA

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu. Grandiosos èxits de la companyia mimico-bailable MOLASSO, única al món en son gènere. Programa especial, compost pels espectacles mimico-bailables, **PARIS DE NOCHE** i **LA HIJA DEL MAN-DALEIN**, escenes de la vida japonesa, gran mise en escena. La eminent HEDDA KRISTORI, sens rival artista, la qual cantant el més selecte del seu extens repertori, acompanyant-se a l'arpa, essent ovacionada totes les nits. Acabarà amb un quadre de **BALLS CLASSICS I DE FANTASIA**, creació del mestre Molasso, per tot el cos de ball, compost per 20 FORMOSOS I ELEGANTS BALLARINES. — Demà, dilluns, tarda i nit, esplèndids programes. — Aviat, grans estrenes.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

Empresa: Francesc Delgado
Gran Companyia de Comèdia
ANTONIA PLANA-EMILI DIAZ

Avui, diumenge, tarda, a les quatre. El divertit entremès: **PUNTA DE VIUDA**, i l'obra de més broma que s'ha registrat en els annals del teatre, **LA CASA DE SALUD**, tres actes, de Paso i Dicenta. Èxit definitiu de broma Nit, a les deu.

LA CASA DE SALUD

Tot Barcelona al Tivoli a riure!

Demà, dilluns, festiu de Nostra Dona de les Mercès. Tarda, a les quatre, **PUNTA DE VIUDA** i **LA CASA DE SALUD**. Nit, a les deu, **LA CASA DE SALUD**.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Circ Equestre

Avui, diumenge, tarda, a les quatre i nit, a les deu. **EXTRAORDINARIES FUNCIONS. COLOSSAL ÈXIT** de tota la companyia.

LES 3 SISTERS STURLA

acrobàtics, saltadors i bàscula

Mr. RAMBEAU

presentarà la seva formosa col·lecció de cavallets, gossos i simis domats.

Ovacions als formidables saltadors **LES 7 TITTO-RIFFI**. L'èxit del dia, **LES ROBBINS**, amb les seves bicicleta còmiques, oferint 500 pessetes a tots els aficionats que mun- tin la seva màquina. Èxit creixent de E. P. LEE. **LES 4 VARETTAS**, **LES 4 USSEMS**, **C. FONTANAS**, **THE STRAKAY**, **THE ARQUES**, etc., etc.

Entrades còmiques pels molt aplaudits clowns **GERMANS FERRONIS**, **NAVAS** i **GEROME SILVA** i **KODAK**.

— Demà, dilluns, tarda, a les quatre, i nit, a les deu. Funció **EXTRAORDI- NÀRIA**. — Dimarts, a les deu de la nit, — Cada dilluns, dijous i dissab- les, matins especials. — El propi- nient dijous, altres 3 NOTABLES DEBUTS, 3.

Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Gran companyia de sarsuela de

JOAN VILA

en la qual figuren els populars artis- tes **ROSER LEONIS**, **FRANCESC GA- LLEGO**, **MARIAN OZORES**. — Avui, diumenge, Colossals programes, Tar- da, a dos quarts de cinc, Nit, a les deu. La famosa i aplaudidíssima sarsuela en un acte i tres quadros, d'Arniches i Jackson Veyan, música del mestre Jiménez, **LOS GUAPOS**. Segona i tercera representació del divertit sainet en cinc quadros, dispo- sat en dos actes, original de Josep Fernández del Villar, música del cé- lebre mestre Jacint Guerrero, **CANDI- DO TENORIO**. Acompanya les obres una nodrida orquestra composta de notables professors. — Demà, dilluns, Tarda i nit, grandiosos programes. **LOS GUAPOS** i **CANDIDO TENORIO**. — Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

— Dimarts, colossals matins de Moda. La joia musical, **EL BARBE- RILLO DE LAVAPIES**.

TEATRE COMIC

Companyia dramàtica: Rojas-Caparró

Avui, diumenge, tarda, a les quatre, i nit, a dos quarts de deu. El drama històric en quatre actes, **NA- POLEON I LA MARSELLA**. A la tarda acabarà la funció, i a la nit començarà, amb la joguina **LA CASA DE LOS MILAGROS**. — Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

CANDID TENORIO

Us ofereix el seu domicili

Teatre Eldorado

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

— Demà, di- lluns, tarda i nit, **NAPOLEON I LA MARSELLA** i **LA CASA DE LOS MILAGROS**.

URALITA

PER A COBERTES
URALITA, S. A.
 SUCESSORA DE ROVIRALTA I C.^a, S. EN C.
 Plaça d'Antoni Lopez, 15 — Telèfons A 1644 A848
BARCELONA

"CHIC ET SIMPLICITÉ"

Revista de Modes de París amb traducció castellana

Elegància sense exageració

100 models i un patró retallat, per 1'50 pessetes

Demaneu-lo a per tot i a son agent a Espanya:

Albert Bonet Merceria - Plisès - Calats Claris, 15. - Barcelona

L'Hèrnia Curada per 50 pessetes

mitjançant el nou "PERFECT" Aquest còmode i elàstic, sense ressort, que s'amotilla al cos com un guant, no té els defectes dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i en els resultats positius de contenció i curació radical de l'hèrnia (trènca dura). 5.000 pessetes es regalen al qui demostra el contrari. Desconneu certs estrangers que, fracassats en llurs països, circulen per Catalunya anunciant-se en els Hotels, promettent al Troncat coses impossibles. No comprar cap altre embolcall ni bragues, sense abans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaja gratis a l'Hotel de Sa T. Casa PALAU, carrer Ampie, número 14 (tocant a l'Escola de la Mercè).

IDORMIU TRANQUILS SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de les habitacions aquestes empipadores bestioles, que amb llur fibló verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

Recordeu's-en!

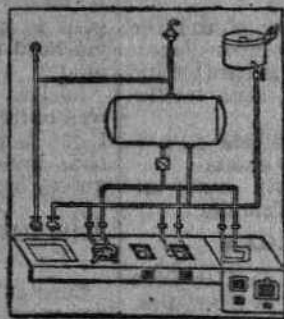
ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES DROGUERIES I BASARS

AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I C.^a - BARCELONA

Termo - sifon GELABERT amb patent d'invenció

Aplicables, a més de les cuines econòmiques, als fogons de carbó vegetal, als de gas i als elèctrics donant aigua calenta als banys, oris, safareixos, cubells de passar bugada, màquines de rentar, banys maria, etc., enc que tingui els departaments apartats de la mateixa cuina

Qui termo-sifon tingui l'aigua calenta n'estigui satisfactòriament potser que obtingui al passa per Casa Gelabert.

Per detalls i pressupostos: Muntaner, 107 - BARCELONA

BLENNORRAGIA (PURGACIONES)

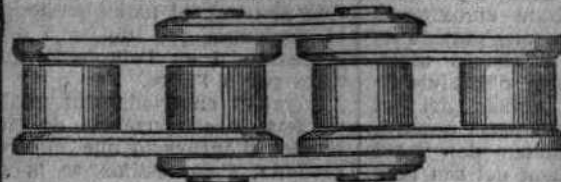
en totes les manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cloritis, gonorrea, etc., per crònica i rebel·la que seuen, se curen prompte i radicalment con los **Cachets del Doctor Solivré** que depuran la sang i los humors, comuniquen a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas: sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Venta, 5 ptas. frasco: SEGALA, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GELART, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y América.

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalviaren temps molèsties i diner. - 18, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

CADENES "TITAN"

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONEL·LATGE d'acer cromoniquel garantitzat PELAYO, 16, ENTRESOL

APOPLEJIA (Feridura) - PARALISIS

Angina de pecho, Vèjies prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión. Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

→ RUOL ←

Los síntomas precursores de estas enfermedades: dolores de cabeza, ramba o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vómitos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Segalá, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y América.

Vendes

Torre

es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil duros.

Casa

torre gran, en poblo prop Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

A Gràcia

tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.500 ptes. anuals, per 38.500 duros.

Se ven

en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 900 pessetes, per 25.000 duros.

Auto

"Martini" 1812 set assents, estat nou, ven a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Caseta

barraca prop carrer València, molt ben situada, amb jardí i hort, sense estrenar, es ven per 1000 pessetes.

Auto

semit-nou, dos baguets marca Lohy, roda recanvi, ven per 3.500 pessetes.

Torre

alguna, gas, electricitat, confort modern, barata, 15.000 ptes.

David

motor mag. 2 baguets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes.

Ford

Sedan, en molt bon estat, ven per 4.000 pessetes. Arrancada electrica i a tota prova.

Auto

esport arrancada electrica, cine so, ven a tota prova, es ven per 9.000 ptes.

Se ven

12 pisos i botiga, renda l'any 8.000 ptes. per 38.500 duros.

Auto

Ford Sedan, molt bon estat a tota prova, per 3.600 pessetes.

Camioneta

Ford, molt ben carrossada, prop a tota prova, a tota prova, per 4.100 pessetes.

Raó: Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5.

MEDICAMENTS

químicos puras, especificos, farmaceuticos i asidres minerales, es reben directament dels punts d'origen. Farmacia de Botica i Balta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Venc casa

a Sans, 36.000 duros, bona construcció i orientació, renda 8 p. net. Administrador: Josep Ma. Xuxas. Viladomat, 158, pral. De 2 a 4. Telèfon 765-B.

Arquitectes

Constructors

Propietaris

ven la millor classe i a menys preu que ningú: RAJOLES DE VALÈNCIA de totes classes, RAJOLES vidriades, RAJOLES, TUBS, NETJADORS, ORINADORS, SIFONS, etc.

WATERS I LAVABOS de porcellana fina des de 25 i 45 ptes. respectivament. LAVABOS país des de 15 a 35 ptes. TESTOS de rajola de València artística, per a jardins, des de 10 ptes.

Visiteu el meu magatzem i demaneu NOTA de preus dels meus articles. Provença, 437 (davant la Sagrada Família) E. FEBRER.

Piano noguera estrang.

sordina. Carrer Angels, 4, 2.ª 2.

Traspasos

Botiga

comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspasso.

Espardenyeria

molt centrada gran vivanda, poc llouner, 6.000 pessetes de traspas.

Pensió

d'artistes, se traspas, en bon preu en el carrer Comte Assal, moltes habitacions.

Traspasso

pis moblat, al carrer Comte de l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.

Pis

traspasso per 15 mil pessetes, 19 habitacions. Lloguer 45 duros en punt centric.

Taberna-Bar

passo molta clientela, tocant carrer Calmo.

Piset

en torre, se traspas, amb mobles, bon preu, 4 dormitoris, menjador, safareig, water i electricitat. Lloguer 20 duros.

Pis

8 habitacions totes ben moblades amb ascensor, bany, water, comoditat. Lloguer 45 duros, traspasso 5.000 ptes.

Principal

al Poble Sec. sa mobles, lloguer 35 duros.

Pis

4 habitacions se traspas, moblat per 5.000 pessetes, lloguer 9 duros, prop carrer Princesa.

Torre

al Poble Sec, 4 habitacions, menjador, gas i electricitat, jardí i pati. Lloguer 26 duros, se traspas, sense mobles.

Pis

lloguer 30 duros traspas, so amb mobles, 2.500 pessetes, al Paral·lel.

Botiga

amb gran vivanda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspas.

Piso

centric, tocant Rambla se traspas per 3 mil ptes. valor mobles, lloguer 22 duros. Urgell.

Traspasso

pis prop Gran Via esquerra Alxampla lloger 18 duros, 6 habitacions, galeria coberta, molt ben amoblat, per 2.600 ptes.

Empresa Ideal d'Informació Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 5 de la tarda

Dispeses

Canuda 23, 2 on Sala moblada per a senyor.

Senyoreta

cedex 1 habitacions a senyor, senyoreta o matrimoni, amb penell o sense. C. Flors, 5, principal, 1.ª (travessa carrer Sant Pau, al costat del Paral·lel).

Aribau

13, 1.ª 2.ª Habitacions moblades, balcon carrer, dret cuina.

Casa particular

al carrer de Corte, esquerra, desitja senyor a tot estat, bon menjador, 38 ds. mes. Raó: Passeig de Gràcia, 50, estanc.

Comandes

Senyoreta anglesa desitja canviar el seu idioma amb senyoreta espanyola que no tingui cap noció angles. Escriure: 4767, Rambla de les Flors, 16 (anuncia).

Meritori falta

de 13 anys guanyant per a escriure i recados. Raó: Pelayo, 22, ent. 1.ª De 11 a 1 de 4 a 6.

GARATGE

Necessita, per a poble de fora, manja mecnica, practica de reparacions d'Autos, especialista en "FORD", amb titol de rofer per a taxis. Millor que disposi de capital per a entrar com a soci, inútil sense presentar bons informes. Escriure indicant edat i condicions a Rambla Estudi, 6, Anuncia.

Falta linotipista

per a sala i castellà. Escriure 3768, Rbla. Flors, 16, anuncia

La Casa MARINETTE

necessita molt bones preparadores per a capells, ben retribuïdes: presentarse Diagonal, núm. 478, pral.

Meritori falta

de 16 a 17 anys d'edat en casa respectable de comerç coneixedor de mecanografia, comptabilitat i bona lletra, essent preferit escriptur català i tingui coneixements de francès i anglès. Escriure amb referències a les inicials F. G. Rambla Estudi, núm. 6, Anuncia.

Lloguers

Torre a Horta amb jardí, es lloga per 50 duros.

Torre per llogar sense traspas, peu tranvia, set habitacions, bany, water, jardí per 45 duros.

Pis gran 6 habitacions, safareig i terrat: a prop Ramblas, 50 duros lloguer sense traspas.

Pis principal en carrer centric, prop tranvia, electricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 30 duros.

Torre a Gràcia, peu tranvia amb tot confort, lloguer 50 duros.

Joan Puntí i Collell, Pbre.

Manera d'escriure el Català

75 cèntims

Foment de Pietat Catalana i principals llibreries

Dos

pisos carrer Aragó dreta Alxampla. Lloguer 50 duros.

Casa

Ronda St. Antoni, se traspas, lloguer 40 duros, moderna, rescent construida.

Pis

sense traspas, 8 habitacions, ascensor, bany, water, molt centric, lloguer 45 duros.

Torre

a Sant Gervasi, lloguer 35 duros sense traspas.

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5

Pianos

de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

LLOGO

baixos a l'anglesa, tocant al carrer de Salmeron, amb quarto de bany i jardí, capassos per a molta familia. Preu 45 duros al mes. Raó: Portal de l'Angel, 12, pral., segona. De 6 a 8.

Compres

BICICLETA de plinyó lliure, per carreteres llantes de fusta en convé urgentment. Ofertes per telèfon núm. 184 A. a Geo.

Anuncis

La Mutual Agrícola de Propietaris, S. A. per a l'extracció de letres. Dirigir-se, per a avisos, al Passeig de Sant Joan, 30, 1.ª, 1 tel. 1378 S. P. 1 529 H

PIANOS

DE CORDES CREUADES AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS I LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

El carburador

"IRZ"

espanyol de socarrel i, a més, millor que els estrangers, té dret a dir-vos:

La riquesa d'una nació solament s'augmenta afavorint la seva indústria i comprant el menys possible a l'estranger. Fàbrica a Valladolid. Apartat 78.

Cura radical de l'artritis, càlculs, èczemes, estrenyiment

BALNEARI VALLFOGONA

Aigües clorurado-sòdiques-sulfatades varietat brom iodurada, altament radio-actives

Temporada oficial de 1.er de juny a 30 de setembre. Gran Hotel-Restaurant, Xalets, Parcs, Boscos, Església, Telèfon, Garatge, Diversions varies

Informes: «Epicerie Centrale». Rambla Sant Josep, 13. Barcelona

Correspondència: Administrador del Balneari (Per Tàrraga)

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

La telefonia sense fils

La sessió de gala que ahir, a la nit, havia de donar a la sala del Palau de la Música Catalana la Missió francesa d'Auto-Radios, organitzada per la revista «Je sais tout», no va fer-se pel motiu d'haver-se espallat l'alternador del pal transmissor de les ones herzianes.

La sessió es farà demà, dilluns, a la nit.

PENINSULA

PARTIT DE FUTBOL

Madrid, 23, 12'30 matinalada. Davant d'un públic molt nombros s'ha jugat aquesta tarda un partit de futbol entre l'equip del Real Madrid F. C. i l'equip de Cracovia. Ha vençut el Madrid, per quatre a zero.

EL REI A SANT SEBASTIA

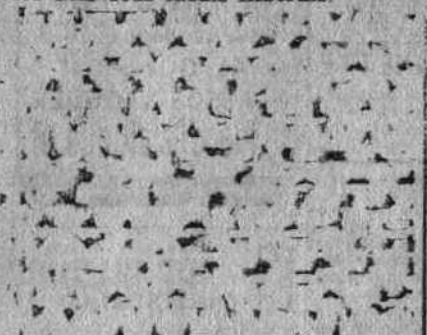
En el sudexpre de Sant Sebastia ha marxat aquesta nit el Monarca acompanyat del duc de Miranda, els ajudants senyors Zarco i Obregon i l'inspector dels Reials Palaus, senyor Azúa.

A donar comiat al monarca han acudit a l'estació el president del Directori, general Primo de Rivera, el sotsecretari d'Estat, senyor Espinosa de los Monteros, el general Zubia, director de la guàrdia civil, el capità general, l'infant don Ferran, i el director d'Ordre públic, don Carlos Blanco.

ELS ELEMENTS ESQUERRANS

Diu «Heraldo»: «El cap del partit reformista, no ja per la seva tradició democràtica, sinó per haver estat fa poc president del Congrés, està essent aquests dies molt visitat.

Passen pel domicili de don Melquíades Alvarez, no sols els ex-diputats afectes al seu credo polític, sinó també antics amics i correligionaris d'altres temps, quins personatges polítics coincideixen amb ell en l'apreciació del moment actual jutjat a través dels seus ideals liberals.

Les esquerres polítiques pugnen en aquests moments per cercar una aproximació que es concreti en un agrupament o coalició de forces amb el fi de defensar per damunt de particularismes polítics els alts ideals democràtics que sostenen.

Es diu que a tal fi va encaminada la comunicació que després d'una escurpulosos relació de fets han dirigit els parlamentaris socialistes a don Melquíades Alvarez, com a President de la Comissió de Govern interior del Congrés, i encara que els socialistes creuen que la persona del senyor Alvarez és la que més adequadament pot encarnar la representació dels democràtes, els elements més afins al cap del partit reformista no coincideixen amb aquest criteri en el que es refereix a concretar la denominació política que d'avui en endavant s'hauria de donar al reformisme.

TEXT DE LA SENTENCIA I DE L'INFORME DE L'AUDITOR

Aquesta tarda han facilitat en el ministeri de la Guerra, còpia de la sentència recaiguda en el Consell de Guerra celebrat a Terrassa contra els atacadors de la Caixa d'Estalvis.

Diu així: «Capità accidental de la quarta regió a general encarregat del despatx de Guerra.

En compliment del disposat pel paràgraf tercer de l'article 633 del Codi de Justícia Militar, comunico a V. E. que el Consell de Guerra reunit a Terrassa per a veure i fallar en judici sumaríssim amb motiu de

l'assalt a la Caixa d'Estalvis, ha promulgat sentència amb els següents resultats i considerats:

Resultant que el matí del 20 del corrent mes i a l'hora aproximada de dos quarts d'onze, una partida de paisans dissenyats i armats assaltà el local de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, i en tenir notícia del fet per l'alarma que altre país donava, l'individu del sometent don Joan Castellà, en compliment del seu deure, i en funcions de servei propi de son Institut, sortí a l'encontre dels criminals, amb una pistola de la qual no pogué fer ús, calent tot seguit mortalment ferit per un tret que li engegà un dels que formaven la banda i guardava la sortida dels que havien entrat en l'edifici i robat la quantitat de metall i bitllets superior a 500 pessetes.

Resultant que don Joan Castellà morí de resultes de la ferida que sofria, mortal de necessitat segons els facultatius, i de la qual morí abans de transcorreguts cinc minuts.

Resultant que detinguts arran del fet com presumptes culpables, alguns paisans sospitosos, han estat reconeguts que formaven part de la banda Joaquín Marco Martínez, Jesús Pascual Aguirre i Josep Saleta Pla.

Resultant que contra Jesús Pascual Aguirre i Josep Saleta Pla existeixen càrrecs concrets, puix són reconeguts repetidament en roda de preses no sols per son aspecte físic sinó també pel to de la veu.

Resultant que al Saleta li fou ocupat un mocador amb senyals evidents d'haver-se lligat en diagonal, per dos extrems, forma en que els portaven els criminals per a tapar-se la cara, i el Pascual unes gafes que diu són les que portava posades.

Resultant que malgrat haver estat assenyalats per alguns testimonis, el Joaquín Marco, no existeix prova bastant de que formés part de la banda, per haver, en contra indicis fonamentats en la coincidència de les seves declaracions i les prestades pel matrimoni Manuel Collado i Teresa Martí, respecte a l'hora en que sortí cap a Barcelona de casa d'ells, així com la finalitat de la visita que els feu en aquesta població.

Examinats els articles d'aplicació del Codi Penal ordinari i del de Justícia Militar i bandos de l'excel·lentíssim senyor capità general de la regió,

Considerant que els fets d'autes constitueixen per igual un delictes de robatori, amb ocasió del qual resultà homicidi, previst i penat en l'article 515, en relació amb el 516, número 1 del Codi Penal ordinari, amb l'aggravant d'executar-lo amb auxili de gent armada i de persones que asseguraren la impunitat, i insult a força armada, causant mort, previst i penat en el 253, número 20, del de Justícia Militar;

Considerant que d'aquests delictes apareixen responsables com a autors els processats Saleta i Pascual;

Considerant que no existeixen proves suficients de culpabilitat contra Marco per a considerar-lo autor, ni cómplice, ni encobridor;

Considerant que concorre la circumstància ja esmentada;

El Consell de guerra falla que s'ha de condemnar i condemna als paisans Jesús Pascual Aguirre i Josep Saleta Pla a la pena de mort, amb l'accessoria d'inhabilitació perpètua, cas d'indult, i pagar en concepte d'indemnització civil 15.000 pessetes a la família de la víctima i la quantitat robada que en definitiva resulti de l'arqueig a la Caixa d'Estalvis de Terrassa, havent d'absoldre, com absol·liment lliurement per falta d'eprova el processat Joaquín Marco.

El Consell el falla i signa. Dictamen de l'Auditor.

Excel·lentíssim senyor: Aquesta causa ha estat tramitada en judici sumaríssim en virtut de les prescripcions del núm. 1 de l'article segon del band dictat per V. E. amb data 19 de l'actual, per referir-se a reus de flagrant delictes de robatori en quadrilla amb ocasió del qual resultà la mort d'un sometentista que acudí a impedir-ho, el qual sometentista per complir funcions pròpies de l'Institut ha d'ésser considerat força armada i víctima, per tant, del delictes militar que castiga l'article 253 del Codi de Justícia Militar amb la pena que guarda també relació amb l'especialitat del processament seguit.

En la sentència dictada pel Consell de guerra al qual s'han portat ele-

ments de proves suficients per a formar judici, que el dit Consell ha apreciat directament, s'exposen amb suficient detall els fonaments de fet i de dret del tal judici condensats en la condemna que imposa a dos dels processats i en l'absolució que declara per a l'altre.

I creient encertadament qualificats els fets, la concurrència de circumstàncies d'aggravació que el veredictesmenta, i per estimar-se la sentència tant en el que es refereix a l'absolució com en el que es refereix a la condemna, ajustada al resultat dels autos i a les disposicions que li són d'aplicació i cita, és pel que procedeix que V. E. es serveixi aprovar-la amb la qual cosa es donarà executòria, i disposar que torni el procediment a l'instructor per a notificació en moment oportú, execució dels corresponents testimonis, compte al govern i altres diligències de compliment.

V. E. no obstant resoldrà. Barcelona, 22 de setembre.

Excm. Sr. Onofre Sastre. (Hi ha un segell que diu: «Auditor general de la quarta Regió»).

De conformitat amb l'anterior dictamen aprovo la sentència dictada pel Consell de guerra que ha vist i fallat la present causa imposant als processats Josep Saleta i Jesús Pascual Aguirre, la pena de mort a cada un d'ells, amb l'accessoria d'inhabilitació absoluta perpètua per a cas d'indult, com a responsables en concepte d'autors dels delictes de robatori, amb ocasió del qual resultà homicidi, i d'insult a força armada, causant mort, i a pagar en concepte d'indemnització civil 15.000 pessetes a la família de la víctima i la quantitat robada que en definitiva resulti de l'arqueig a la Caixa d'Estalvis de Terrassa.

Tornin els autos al comandant jutge instructor Francesc Pérez.

El capità general accidental, Emili Barrera.

MILLORA

Ha experimentat una considerable millora el coronel Nouvilas, essent les últimes impressions dels metges molt optimistes.

DETENCIÓ D'UN CARTERISTA

A l'arribada del correu de València, els agents de la primera brigada senyors Reig i Laraz, han detingut aquest matí a un individu sospitos, el qual traslladat a la Direcció general de Seguretat, digué anomenar-se Rafael de los Eros Manrique, de 19 anys, solter, cambrer, amb residència a València.

En fixar-lo resultà que el seu veritable nom és el d'Antoni Cuenca Martínez (a) El Nene, carterista i lladre de professió.

Ha ingressat a la presó.

MANIFESTACIONS DEL SENYOR PRADERA

Acabada la reunió del Directori, el general Primo de Rivera conferencià amb el l'ex-diputat don Víctor Pradera.

La conferència fou molt breu, puix quasi no durà mitja hora.

El senyor Pradera en abandonar la presidència, digué que l'havia citat el general Primo de Rivera per a canviar impressions sobre diversos punts polítics.

—Desitjava saber el president del Directori, les meves orientacions sobre organització local i regional, manera d'elegir les Corts, en el seu cas i sistema, així com el règim de govern més convenient en relació amb el Parlament.

Sobre tot això hem canviat impressions brevíssimes.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT DEL DIRECTORI

El president del Directori, en sortir de la conferència amb el senyor Pradera, conversà breus moments amb els periodistes.

Va dir que s'havia declarat permanent el servei telegràfic a l'estació de Terrassa per si passava alguna cosa en relació amb els reus.

Després afegí:

Ens hem ocupat de qüestions d'Hisenda, tals com ampliació d'autoritacions i possibilitats del Tresor, llei de subsistències, carbons, etc.

Per això ha assistit a la reunió del Directori el senyor Illana.

A més a més he despatxat els assumptes de tràmit amb el senyor Espinosa de los Monteros que ha vingut per això a la Presidència.

Ara — acabat dient — vaig a l'estació a acomiadar el rei.

LA DIRECCIO DE SEURETAT

Es dona per segur que serà nomenat director general de seguretat el general Arlegui.

ATACAMENT A SARAGOSSA

Saragossa. — A un quart d'una un empleat del despatx de la fàbrica de calçat de don Josep Sorrosella, situada en el camí conegut per Torre-ro, anava acompanyat per un dependent portant 3.000 pessetes en metall i bitllets del Banc d'Espanya, quan tres individus armats amb pistoles els feren aixecar els braços.

En aquesta situació s'apoderaren atacadors de la dita quantitat, fugint de seguida.

A curta distància es van trobar amb el guàrdia municipal número 84, el qual va intentar barrar-los el pas.

Els atacadors aconseguiren desarmar-lo, arrabassant-li la pistola i seguien fugint.

Els atacadors es feren escòpolis en diverses direccions.

Algunes parelles de la guàrdia civil continuen rapidament, avisades pels paisans, i aconseguiren detindre un dels atacadors.

La detenció es portà a cap quan el dit subjecte es trobava en una carretera titulada «El Paraíso».

Fou conduït a la comissaria on declarà anomenar-se Josep Martín Halcón, de 25 anys, fuster, afiliat al Sindicat Únic de la fusta, si bé ha negat rotundament la seva participació en el fet, el guàrdia municipal l'ha reconegut.

Se sap que el total del robat puja a 8.400 pessetes.

L'empleat atacat es diu Antoni Fernández, i és dependent de l'esmentada fàbrica.

L'empleat lidefons Blanco, portava, demés, una quantitat en moneda d'argent que també s'emportaren els atacadors.

La policia continua actives recerques per a procedir a la detenció dels fugitius.

EL VIATGE DE L'ALT COMISSARI

Crdoxa. — Aquest matí a les sis continuà el seu viatge al Marroc l'alt comissari, general Aizuru.

Encara que els periodistes han procurat treure alguna impressió l'alt Comissari s'ha mostrat en extrem reservat.

ACCIDENTS AUTOMOBILISTES

Bilbao. — A la carretera de Tran-dio, prop de Casp, va bolcar un automòbil ocupat per don Julià i donya Assumpció Letona i dues senyores.

Tots van resultar il·lesos. El xofer, Josep Alcázar, va resultar ferit greu.

Burgos. — Es diu que el cadàver del comandant metge senyor Pagés, víctima de l'accident automobilístic recentment esdevingut, serà traslladat a Madrid.

La capella ardent instal·lada a l'hospital militar, és molt visitada. Han arribat a aquesta ciutat diversos membres de la família.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — L'alcabaza de Dar Dius quedarà acabada dintre de pocs dies.

La seva capacitat serà de sis batallons, dos grups d'artilleria i un de cavalleria.

S'han obert sis pous en el seu interior que rendeixen un caudal d'aigua de 60 metres cúbics diaris.

Avui estan ancorats en el port el cuirassat «Alfonso XIII», el canoner «Lauria», el «Bonifaz», el contratorpediner «Cadalso» i altres guardacostes.

S'ha fet càrrec de les primeres banderes del Tercer el comandant senyor Linters, que fins ara manava la cinquena.

L'avançadilla d'Afrau ha estat hostilitzada, sense novetat.

Continuen els treballs en el cuirassat «Espanya» però sense cap resultat positiu.

Procedent de Tetuan ha arribat un aeroplà tripulat pel tinent Merino.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 23 2 matinalada.

Despatx oficial de Guerra.

«El comandant general de Melilla, olt comissari interí comunica que de Dar Quebdani sortí una columna mixta, efectuant una marxa tàctica pel camí de l'Alcazaba Roja, tornant sense novetat.

S'han incorporat a Afrau dues companyies de sapadors de la comandància i una secció d'estesa procedent de Dar Quebdani.

La bateria de Tifarutí feu foc breu grups enemics a 2.500 metres la posició en direcció a Imalat dispersant-los.

Les bateries de Sidi Messaud i solgueren concentracions reunides N.O. de Taxant. Així mateix feu foc sobre grups enemics les bateries de les posicions Principal, Buafora i Tayudain.

El soldat del batalló de Guedaleira Joaquín Ortega Torres sofrí lesions lleus produïdes en caure d'un camió en el qual viatjava.

A l'hospital central fou assistit subdit alemany Jacob Jachius, ferit de bala, de pronòstic menys greu.

Segons em comunica el comandant militar d'Alhucemas, a les dotze del matí del dia 18, es va veure des de la platja un home nedant que s'apropava al moll. En no contestar a l'alt se li feren tres disparats per la senyella, recollint-lo ferit. Fou conduït a l'hospital, apreciand-se-li ferides lleus. Digué ésser presoner. Partí francès.

A les vuit del matí d'ahir, Alhucemas trencà el foc de fuselleria amb grups isolats. A les tres es reprené el canoneig damunt grups bestiar, notant-se en el camp moviment que en els dies anteriors.

Segons em comunica el comandant general de Ceuta, no ha esdevingut cap novetat en aquell territori.

ELS TRANSPORTS

En la presidència han facilitat la següent nota:

La Federació Espanyola de Fabricants d'adobs, ha interessat del Directori, per conducte del general Mayordía, el compliment d'una circular de la Delegació regia de transports per fer rocarri del dia 7 del mes actual, que donava preferència als transports d'adobs durant dos mesos.

Se'ls ha contestat que s'atenria dintre dels límits possibles les reclamacions, tenint en compte els vagabuts disponibles, la seva situació i necessitat d'harmonitzar tots els transports urgents, essent també convenient que els interessats concretessin huncin els casos d'incompliment, retràs que considerin injustificats, fi de prevenir-los radicalment cantant-ne procedeixi després de l'estudi preliminar i detingut de cada un.

ESTRANGER

Tranquil·litat a Bulgària

Ginebra, 22. — La Delegació búlgara en la Societat de Nacions ha desmentit de la manera més categòrica la notícia procedent de Belgrad, segons la qual havia esclatat a la regió Nord una revolució de camperols, ajudats pels comunistes.

Declara la dita Delegació que regna l'ordre més complet en tot el país i que la població del camp està acabant tranquil·lament els treballs d'aquesta època de l'any. — AHVAS.

Els turcs obsequien els militars aliats

Constantinoble, 22. — Organitzada pel general Selah Eddine Patxa, comandant militar de Constantinoble, s'ha celebrat a Balen, lloc pintoresc situat sobre el Bòstör, una festa de comiat en honor dels cossos militars aliats.

Entre els invitats figuraven els generals aliats, els Estats Majors, els Alts Comissaris aliats, les missions diplomàtiques, les notabilitats estrangeres residents en aquesta capital i els alts funcionaris civils i militars turcs.

En la festa que va resultar brillantíssima, ha ressaltat sobretot una nota de franca cordialitat entre tots els assistents a la mateixa. — HAVAS.

TAQUIGRAFIA CATALANA

DE J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries en la nostra Administració